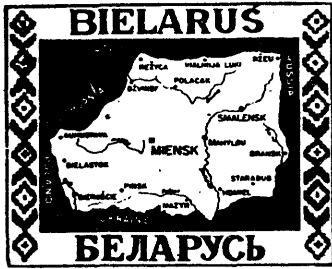

БЕЛАРУСКІ ГОЛАС

Established in 1949.

BYELORUSSIAN VOICE

LA VOIX BIELORUSIENNE

Нр. 360 Сакавік 1991 | TORONTO, ONT. FEBRUARY—MARCH 1991 | Vol. 42/40 № 360

25 Сакавіка 1918

70-ыя УГОДКІ АБВЕШЧАНЬНЯ НЕЗАЛЕЖНАСЬЦІ БЕЛАРУСІ

25 Сакавіка **1991**

УВЕСЬЦІ ВАЕННЫ СТАН — ЗЬЛІКВІДАВАЦЬ УСЕ РАСПУБЛІКІ

Правадыр навастворанага пры дапамозе Кампартыі Саюзу падшываючагася пад імя нябошчыка Сахарава — Варонін, выступіў з прапановай: стварэньня Камітэтаў Нацыянальнага Выратаваньня /ўжо створаныя ў Балтыйскіх Распубліках/ Абвесьціць Ваенны Стан /ўжо ўрачаісьняецца праз вайсковыя патрулі на вуліцах гарадоў ўва ўсёй імпэрыі/ зьліквідаваць усе Распублікі і Аўтаномныя Акругі.

САКАВІК

БЕЛАРУСКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ ДЗЕНЬ У КАНАДЗЕ

Праклямацыя Прам'ера Антарыя — Боб Рэя

PROCLAMATION
OF
BYELORUSSIAN INDEPENDENCE DAY

WHEREAS the Province of Ontario and Canada have developed and grown through the courage, commitment and skills of people of diverse nationalities who have come to this land in search of freedom and opportunity; and

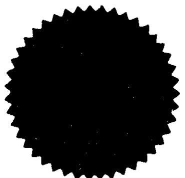
WHEREAS we are especially grateful for the many positive contributions that our citizens of Byelorussian origin have continued to make to our province and country; and

WHEREAS a free and independent Byelorussian Democratic Republic was established 73 years ago on March 25, 1918; and

WHEREAS the observance of the Anniversary fosters within us a deeper appreciation of liberty and democratic ideals;

THEREFORE on behalf of the Government of Ontario, we are pleased to recognize March 25, 1991 as Byelorussian Independence Day and to commend its observance to the people of our province.

March 25, 1991

The Hon. Bob Rae
Premier of Ontario

ЗАЦЯГВАЮЦЬ ПЯТЛЮ

Новым знарадзьдзем здушэньня ачнуўшаяся было ў Сав. Імпэрыі — дэмакратыі, створаны рэакцыйнымі коламі «Камітэт Нацыянальнага Ратаваньня», Маскоўскі Лідар Камітэту, Уладзімер Варонін асьведчыў, што мусяць быць забароненыя зноў усе палітычныя партыі, вольная прэса і самая «Прэзыдэнтура», калі гэты Камітэт займее ўладу.

Вядомы чырвоны фашыст — латыш-палкоўнік — Віктар Алксінс — Лідар вайсковай фашыстоўскай групы «Саюз», зьвярнуўся да Гарбачова аб ахвіцыяльнае абвешчаньне Ваеннага стану ў Сав. Саюзе, або адыйсьці з Прэзыдэнства.

ПАД САХАРАЎСКІМ ІМЕМ

У СССР створаны «Сахараўскі Саюз Дэмакратычных Сіл» /падобна пры дапамозе Кампартыі/, прадстаўнік якога нехта Варонін асьведчыў, што Саюз дамагаецца увесьці Ваенны стан і ліквідаваць усе Распублікі і аўтаноміі. Для кіраваньня развальваючайся Імпэрыі паклікаць Камітэт Нацыянальнага Ратунку.

ПІСЬМЕНЬНІКІ І НАЎКОЎЦЫ СЬЦЬВЯРДЖАЮЦЬ: «ПЕРАСТРОЙКА» ПАХАВАНАЯ

У «Маскоўскіх Ведамасьцях» зьявіўся яшчэ ў канцы сьнежаня Адкрыты Ліст, падпісаны Расейскімі і Беларускімі Пісьменьнікамі і Наўкоўцамі, якія сьцьвярджаюць, што працэс Мірных перамен ў СССР закончыўся і асьцярагаюць перад пагрозай Дыктатуры, указваючы, што Гарбачоўскай зграя не дапусьціла да пераданьня на ўласнасьць сялянам зямлі, да адпалітычаньня, адпартыйненьня Ўрадавых Установаў, Войска і КГБ і да ўвядзеньня Рынковай эканомікі. Ад Беларусаў падпісалі Адкрыты Ліст — пісьменьнік Васіль Быкаў і Алесь Адамовіч.

Most Rev. Metropolitan Iziaslav, Primate
Byelorussian Autocephalous Orthodox Church
St. Cyril of Turov Cathedral
401-403 Atlantic Ave., Brooklyn, N.Y. 11217

No.: 90/90/31 Date 16 Сьнежня, 1990 г.

Ваша Сьвятасьць Патрыярх Мсьціслаў I
Высокапрэасьвяшчэнныя Архіепіскапы
Прэасьвяшчэнныя Епіскапы
Пачэснае Сьвяшчэнства, Дыяканства і Манаства
Паважаныя Госьці
Дарагія Браты і Сёстры ў Хрысьце:

Сягоньня мы сабраліся тут, каб ушанаваць і выразіць нашае прызнаньне Патрыярху Украінскай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы Уладыку Мсьціславу I, якога Ўсеўкраінскі Сабор сёлета ў Кіеве ўдастоіў гэтым найвышэйшым духоўным санам.

Ад імя Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы і ўсяго Беларускага Народу шчыра вітаю Вас, Дарагі Уладыка, як першага Патрыярха ў роднай Украіне і ў Дыяспары.

З ласкі Божае, Вы сталі Патрыярхам Украінскай Праваслаўнай Царквы, каб вывесьці Яе да самастойнага жыцьця і зрабіць Яе Царквой-Маткай свайго Народу, накіроўваючы яго да высокамаральнага рэлігійнага жыцьця.

Фактам зыходу Сьвятога Духа на Апосталаў і іхняй пропаведзьдзю слова Божага на ўсіх мовах Госпад Бог наш сьцьвердзіў і замацаваў права людзей на сваю родную нацыянальную Царкву.

Свая родная Царква ўважае сваім абавязкам навучаць свой Народ, а не трымаць яго ў цемры, або пашыраць тэндэнцыйныя ідэі.

У 1988 г. мы сьвяткавалі 1000-Годзьдзе Хрысьціянства Русі-Украіны і Беларусі. Гістарычныя абставіны так склаліся, што Масква, перахапіўшы вялікія праваслаўныя традыцыі Кіева, у 1589 г. аб'явіла свой патрыярхат, які пасьля 132 гадоў свайго існаваньня быў скасаваны маскоўскім царом Пятром I, у 1721 г., ды заменены Сьвяцейшым Сынодам. Новы маскоўскі патрыярх быў выбраны толькі пасьля рэвалюцыі ў 1918 г. Маскоўская Царква заўсёды кіравалася палітычнымі інтарэсамі, была на службе маскоўскага імперыялізму і, калі магла, русыфікавала падбітыя народы.

Царква мае вялікі ўплыў у народзе. Яна павінна выхоўваць яго ў веры і нязьменных хрысьціянскіх традыцыях. Каб зрэалізаваць належна сваю ролю асьветніцы народу, яна павінна быць самастойнай. Згодна з традыцыямі, запачаткаванымі сьвятымі Апосталамі на Ўсходзе, кожны народ павінен мець сваю незалежную Царкву.

Будзем маліцца, каб Госпад Бог узмацніў духоўныя і фізычныя сілы Патрыярха, усяе Герархіі, Сьвяшчэнства, Дыяканства, Манаства і вернікаў дзеля далейшага змаганьня з сіламі цемры.

Дай Божа шмат год Патрыярху Мсьціславу I

+ Мітрапаліт Ізяслаў
Мітрапаліт Ізяслаў
Першагерарх Б.А.П.Ц.

"БЕЛАРУСКІ ГОЛАС"
Выдае Фэдэрацыя Вольн. Беларускіх Журналістаў

"BYELORUSSIAN VOICE"
24 Tarlton Rd., Toronto, Canada M5P 2M4
Tel.: 488-0048

Рэдагуе: Радкалегія
Артыкулы падпісаныя прозьвішчам, ініцыяламі ці псэўданімам аўтара, не заўсёды выказваюць пагляды Рэдакцыі.

НАЙСТАРЭЙШАЯ СЬВЯТЫНЯ БЕЛАРУСКАГА НАРОДУ ПАВІННА БЫЦЬ БЕЛАРУСКАЙ!

У БССР ідзе шырокая кампанія , разгортаная Каталіцкімі коламі, ў якой нажаль прымаюць сьляпы удзел і шмат актывістаў Беларускага Народнага Фронту, аб аддачы найстаражытнейшай нашай рэлігійна-нацыянальнай Полацкай сьвятыні Каталікам, а што ў сёньняшняй сытуацыі на Беларусі абазначае: Палякам. Бо сяньня ёсьцека наабвергнутым фактам, як было і за Царскай Расіі, што Каталіцызм на Беларусі быў інструмэнтам Польскага нацыяналізму і імпэрыялізму аберненьня Беларусаў праз Касьцёл ў пажыву Польскай нацыі. Польскі Касьцёл — чым быў і нажаль ёсьць, быў знарадзьдзем Польскага нацыяналізму і не пакінуў быць і цяпер. На 230 існуючых зараз у БССР Касьцёлаў — толькі двох Ксяндзоў-Беларусаў, якія адпраўляюць Божыя Службы на Беларускай мове. Калі знайшлася магчымасьць Ватыкану ўзнавіць сваю Ерархію на Беларусі, Рым дзе сяньня Польскі Клер мае неабы які голас, не паклікаў на Біскупа Беларусі адзінага тады існуючага і дзеючага Ксяндза Беларуса — патрыёта Чарняўскага, але Гарадзенскага Ксяндза-Паляка — Тадэюша Кандрусэвіча. На дадатак справаджана 50 Ксяндзоў-Палякаў з Польшчы, — Місыянэраў Польскага нацыяналізму, а не сьвятароў. То-ж і ня дзіўна, што пры дэманстрацыях Каталікоў напрыклад у Ваўкавышчыне за адданьне пад Касьцёлы былых Праваслаўных Цэрквяў, чуліся выкрыкі: Праваслаўным мейсца ў Смаленску! Прэч за Стоўбцы! /Былая Польская мяжа з Саветамі/ і ўжо з зусім нахабным сьпевам «Ешчэ Польска не згінэла»... Пэўна! Каталікі маюць поўнае права, як і Праваслаўныя і Эвангелісты, да сваіх калішніх Сьвятыняў, заграбленых Камуністычнымі панявольнікамі, але не на ўжываньне іх на апалячваньне Беларускага народу, як і Праваслаўная Царква не для Ягонага абрасейшчваньня, што робіцца сяньня. Аднак Ерархія Праваслаўнай Расейскай /Рускай/ Царквы прабуе неяк дастасавацца да нацыянальных абставін сяньнейшага часу, даўшы аўтаномію сваёй Царкве на Беларусі з перамянаваньнем Яе на Беларускую Праваслаўную Царкву, што дае некую магчымасьць Беларускім патрыётам-Праваслаўным дзеяць у кірунку запраўднага зьбеларушчаньня Беларускай Праваслаўнай Царквы. Гэтых надзеяў зусім не дае сяньняшняе становішча ў Каталіцкім касьцёле на Беларусі. Сяньняшнія дзеі Каталіцкага Касьцёлу і ў БССР і ў Літоўскай Рэспубліцы і ў Латвійскай — гэта палянізатарскія акцыі пад покрывалам рэлігіі!

А ўжо зусім зьняважаньнем Беларускага Народу зьяўляецца намаганьне Каталікоў захапіць найстарэйшую Беларускую Сьвятыню — «Сафійку» ў Полацку — памтку часоў сьв. Еўфрасіньні Полацкай, часоў закладзін Беларускай дзяржаўнасьці, калі аніякага Каталіцызму у нас не існавала.

Борзасьпелыя абаронцы «павароту» «Сафійкі» Каталікам паклікаюцца на тое, што перад закрыцьцем Камуністамі Царквы, там правілі Каталіцкія ксяндзы і што там былі забітыя Царом Пятром тадышнія Вуніяцкія сьвятары і таму маўляў «Сафійка» належыцца ім, але забываюць сказаць, што «Сафійка» ў сваім часе за Польшчы забраная была ад Праваслаўных проціў згоды Беларускага народу /ці-ж варта прыпамінаць цень Каталіцкага сьвятога Язапата?/. Тлумачаньне што сяньняшняя «Сафійка» гэта іншы будынак, а не гістарычная «Сафійка», бо Цар Пётр яе спаліў, звычайнае надзёрганьне ФАКТАЎ. Так! Вуніяты аднавілі спаленыя муры «Сафійкі», але гэта не дае ім права /цяпер Рыма-Каталікам зложаных з чужанацыянальнай ерархіі/ мець права захапіць гэтую нацыянальную старавечную Праваслаўную Сьвятыню Беларускага народу, ў той час поўнінёй — Праваслаўнага.

А Беларусам Каталікам, якія хварэюць за адраджэньне Каталіцкай рэлігіі на Беларусі перадусім трэба ходацца каб гэтая рэлігія сталася Беларускай, хоць у мове, калі ня зьместам і пакінула быць Польскім знарядзьдзям апалячваньня Беларускага народу як Расейская Праваслаўная Царква дасюль была знарадзьдзем абрасейшчваньня Беларусаў. Што гэта так, варта прыпомніць нядаўнае асьведчаньня Міністра Замежных Справаў Польшчы Скубішэўскага ў Менску аб «**Польскім** Касьцёле на Беларусі», на што яму мусяў зьвярнуць увагу Зянон Пазьняк з БНФ, што на Беларусі: «Рыма-Каталіцкі Касьцёл, а не Польскі»! Ды каб-жа гэтае так было!

МС

НА СУСТРЭЧЫ УКРАІНСКАГА ПАТРЫЯРХА ІМСЬЦІСЛАВА ПЕРШАГА Ў САЎТ БРУКУ — ЗША.

/Сідзяць зьлева у сярэдзіне/ Ягонае Сьвяцейства — Патрыярх Імсьціслаў, Першагерарх Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы — Мітрапаліт Ізяслаў і Япіскап Сэрбскае Праваслаўнае Царквы — Васіль.

КРЫВАВАЯ НЯДЗЕЛЯ Ў ВІЛЬНІ

Расейскі Камуністычны Фашызм узгалаўляны Гарбачовым, які ўжо адкінуў маскаваньне пад «дэмакрата», выкарыстаўшы занятасьць Вольнага сьвету вайной проціў іншага дыктатара на Ўсходзе, — які спрабаваў ўстанавіць сваё панаваньне над суседнімі краінамі, аснаўнымі выдабывальнікамі гарывады /нафты/ абслугоўваючай амаль увесь сьвет, прыступіў да крывавай разправы з непакорнымі народамі Прыбалтыкі, якія спрабавалі мірнымі, дэмакратычнымі сяродкамі вызваліцца з Савецкага ярма. Узорам даўно адрэпітаваных плянаў застасаваных яшчэ Хрушчовым да захопу Вугрыі, а потым Чэхаславаччыны, Гарбачоў пры дапамозе выбраных вайсковых злучэньняў гэтак званых «Чорных Бярэтаў» /спэцыяльных ваенізаваных аддзелаў паліцыі КГБ/ кінуў іх на збройны захоп Прэсавага Цэнтру, Радыё-тэлевізыі, Міліцыйнай Школы і іншых установаў у Вільні. Заалярмаваныя праз радыё жыхары Вільні высыпалі тысячамі на вуліцы, каб грудзямі бараніць свае Рэспубліканскія установы і Парлямэнт ад захопу акупантамі. Бандыты ў вайсковых мундзерах ўжылі проціў бяззбройных мас, у тым і проціў жанчын і дзяцей, кулі аўтаматаў, прыклады і танкі, якія раздушвалі загарадзіўшых ім дарогу людзей. Сярод ахвіцыяльна паданых замардаваных на вуліцах Вільні 14 асоб, адна жанчына і дзеўчына 13 гадоў. 156 чалавек паранена, з якіх каля 30-ці даходзяць у шпіталях. У Рызе — сталіцы Латвіі падана пакуль, што аб 5 забітых і нязьлічонай лічбе параненых. Латышы пабудавалі былі на вуліцах вакол Парлямэнту барыкады з аўтобусаў, цяжаровых аўтаў і іншага, проціў танкаў. Камуністы старым спрактыкаваным яшчэ пры Сталіне — ўзорам, патварылі ў Вільні, як і ў Рызе і ў Таліне з Расейцаў гэтак званыя «Камітэты Нацыянальнага Ратунку», ад якіх імён дзеюць збройныя акупанты, агалашаючы, што яны перанялі ўладу. У Вільні галоўную ролю ў гэтым Камітэце побач Расейцаў адгульваюць Польскія нацыяналісты і разам з тым найвялікшыя паслугачы Масквы на чале з вядомым Уладзімерам Ціхановічам, Шведам і іншымі, якія дамагаюцца далучыць «Віленскі Край» да Расейскай Сав. Рэспублікі з панаваньнем Палякоў у гэтым «Краі». На тэлевізыі былі паданыя гэтыя пасобнікі акупантаў з Польскімі бела-чырвонымі павязкамі на рукаве, побач збройных Гарбачоўскіх «усьмірыцеляў» у мундзерах. У сваіх радыёперадачах акупанты асьведчваюць, што яны стаяць ў «абароне Нацыянальных мяньшынь ў Балтыйскіх Рэспубліках», гэта значыць таго Расейскага элемэнту, якім сыстэматычна калянізуецца карэнныя народы Прыбалтыкі.

Проціў крывавай разбойніцкай акцыі Збройных сіл, якія пад загадам Гарбачова гостра выступіў Кіраўнік Расейскай РСФСР — Елцын. На другі дзень па Віленскай бойні ён спаткаўся з прадстаўнікамі Балтыйскіх Рэспублік, гостра зганьбіўшы збройны напад на установы Балтыйскіх Рэспублік і сьцьвердзіў, што «чорныя моцы» прабуюць ўжываць Расейскіх жаўнераў дзеля зьнішчэньня Савецкай дэмакратыі, ды дамоўленасьці Ўсходу і Захаду. Ён абвесьціў замер стварыць асобную Армію Расейскай Рэспублікі, каб бараніцца. Асьведчаньне Елцына не дапушчана да агалашэньня праз ахвіцыяльную прэсу, радыё і тэлевізыю.

Узьбешаны Гарбачоў абазваў гэтае «палітычнай правакацыяй». Елцын думае, што Вайсковая акцыя ў Балтыйскіх Рэспубліках папярэджвае гэткую акцыю ў самой Расеі і таму ёй патрэбная свая Армія, каб бараніцца. 30 выдатнейшых дзеячоў, былых памоцнікаў Гарбачова, адзін за адным пакінулі свае пасады, як экспэртаў па перабудове эканомікі і дэмакратычных зьмен ў СССР, сьцьвярджаючы, што Гарбачоў пайшоў на саюз з Камуністычнай рэакцыяй і «перастройка» заламалася. Гарбачоў увёў на нава цанзуру сяродкаў масавага пераказу. Больш незалежныя дагэтуль тэле-праграмы: «Наша Врэмя» скасаваныя. Камуністычны Фашызм ў наступе!

В. Вір

ЕЛЦЫН ЗАКЛІКАЕ БЕЛАРУСКУЮ, УКРАІНСКУЮ, КАЗАКСТАНСКУЮ РЭСПУБЛІКІ І РСФСР ПАДПІСАЦЬ СВОЙ «САЮЗНЫ ДАГАВОР»

Старшыня Вярхоўнага Савету РСФСР — Елцын заклікаў Украіну, Беларусь і Казахстан падпісаць натыхмест Саюзную Умову з РСФСР, — але-ж справа ў тым, што ў гэтых Рэспубліках паза РСФСР пануюць і далей Камуністы, якія зусім ня хочуць быць самадзельнымі, а толькі самаўпраўнымі!

Елцын сьцьвердзіў, што пад нібы спраўленьнем «памылак» — фактычна пачалося скідваньне Канстытуцыйных ворганаў /ў Балтыйскіх Рэспубліках/ ў палітычным курсе праходзіць паварот да «ў бок адміністрацыйна-камандных Гарбачоўска-Мілітарна-Кансэрватыўраспарадкаў ў эканоміцы і унітарнай Дзяржаўнай ў палітыцы». Праўдападобна, Гарбачоўска-Мілітарна-Кансэрватыўная кліка па здушэньні Балтаў, прыступіць да дэквідацыі Елцына.

ІКЛЫ КРАМЛЁЎСКАГА ІМПЭРЫЯЛІЗМУ

Як паведаміла Сьвятовая прэса, Сав. Саюз зграмадзіў на абшарах перадусім Сыбіру аж 78 тысяч танкаў, прычым як даходзяць весткі не пакідае і далей азбройвацца. Бязупыну будуюцца новыя падводныя чаўны і іншае. Аграмадную больш трохмільённую армію не дэмабілізуецца, нат з тых часьцін, што эвакуюцца цяпер з Ўсходняе Эўропы, як Чэхаславаччына і Вугрыя, але разьмяшчаецца іх ў лягерах на тэрыторыі Беларусі. Між іншым, як падаюць Нямецкія газэты, настроі Усх. Нямецкіх Камуністаў ажылі, бо яны спадзяюцца, што адкрыты паварот Гарбачова да старое імпэрскае палітыкі і тэрору прывядзе да павароту Камуністычнае дыктатуры ўва Ўсходняй Эўропе і Ўсх. Нямеччыне.

КАНАДА ПАЦЬВЕРДЗІЛА СВОЙ УДЗЕЛ У ПАСТАНОВЕ ЗЛУЧАНЫХ НАЦЫЯЎ

217-цьцю супроць 47, Канадыйскі Парлямэнт пацьвердзіў пастанову збройнага змушэньня дыктатара Іраку Гусэйна, звольніць захопленны Кувэйт. Канадыйскія Збройныя Сілы ў хворме Лётных Злучэньняў, адзінак Флёты і Брыгады Пяхотных войскаў, накіраваныя на фронт і прымаюць удзел у ваенных дзеяньнях.

МІФ — «БЕЛАРУСКІЯ ШКОЛЫ» НА БЕЛАСТОЧЧЫНЕ ПАД ПОЛЬШЧАЙ

Толькі цяпер Беластоцкая «Ніва» прымушаная была зьмясьціць пісьмо Міколы Давідзюка, які сьцьвярджае, што пад Польшчай сяньня няма ані воднае Беларускае Школы, а што гэтак званыя «Беларускія Школы»,— гэта Польскія Школы, у якіх толькі выкладаецца Беларуская мова, як адзін прадмет, а рэшта навучаньня адбываецца па Польску. Восьжа «Ніва» як і тыя дзеячы /ўсе былыя Камуністы/, якія і да сяньня прабуюць кіраваць Беларускім Грамадзкім жыцьцём Беласточчыны, сьведама ашуквалі як Беларускі народ, гэтак і чужаземцаў, блізірам «Беларускіх Школ», якія нібы дала Камуністычная ўлада Беларусам Беласточчыны. Прычым трэ'адзначыць, што ліквідацыя Беларускіх Школаў /бо'напачатку ў 60-ых і 70-ых гадах такі існавалі/ адбылася рукамі сваіх-жа Беларускіх, Камуністычных падхалімаў, бо самой Кампартыі не выпадала гэткі злачын зрабіць. Прапанову аб скасаваньні Беларускіх Школаў, бо маўляў Беларусы іх не патрабуюць і задаволяцца зусім Беларускімі выкладамі мовы ў Польскіх Школах падпісаў ад імя Беларускага Грамадзка-Культурнага Таварыства, якое падлягала Бязьпецы — Юзьвюк, які за гэтую ганебную зраду атрымаў адпаведную пасаду. Аб ім не забылі і новыя валадары з-пад знаку «Салідарнасьці», нагарадзіўшы цёплай пасадай. Мікола Давідзюк піша на гэтае конта у «Ніве» /толькі цяпер змушаныя былі гэтае там дапусьціць розныя «Аўроры» і пад./... «Асабіста не бачу ніякай неабходнасьці, каб надалей упарта называць Польскія Школы — Беларускімі, толькі таму, што захавалі ў іх там сям Беларускую мову, як адзін з прадметаў... У Бельску г. зв. Беларускі Ліцэй мае за патрона, бадай для жарту, Браніслава Тарашкевіча. Жарты жартамі, мы аднак не забывайма пра наш маральны абавязак, абавязак ажовы добрага імя гэтага выдатнага палітыка і вучонага... Лічу, што прыйшоў час, каб ўрэшце знайсьці некі ганаровы выхад з гэтай, далікатна кажучы, далёкай ад ганаровай сытуацыі...

ДАКУЛЬ НА МІТРАПАЛІЧЫМ ПАСАДЗЕ Ў ВАРШАВЕ БУДЗЕ СЯДЗЕЦЬ ЗРАДНІК СВАЙГО НАРОДУ?

Галава Праваслаўнай Царквы ў Польшчы, складзенай вылучна з Беларусаў і Украінцаў /Расейцаў па статыстыцы ўсяго 19 тысяч/ — Мітрапаліт Васіль па паходжаньні Беларус з Беласточчыны, аддаўна ведамы быў як пакорны служка Польскага Камуністычнага рэжыму, які выракся свайго народу, свайго нацыянальнага імя, называючы сябе Палякам /ў бытнасьць з візытай у ЗША/, ды пасабляючы Польскім Камуністычным панам апалячваць Беларускіх вернікаў і палянізаваць нашую Праваслаўную Царкву. Аднак Палякі скінулі з сябе так любых Беларускаму здрадніку ягоных паноў. Прыйшла воля і здавалася-б павінна прысьці ачуняньне і пакаяньне і да гэтага вырадка Беларускага народу. Але дармовыя спадзяваньні! Нацыянальны вырадак не паразумеў і на старасьць, ён і далей палянізуе Праваслаўную Царкву ў Польшчы, замест цяпер ужо не баючыся за сваю скуру пачаць прывяртаць ёй родны Беларускі і Украінскі твар.

Якім вось цынізмам гучыць ягоны апошні заяў карэспандэнт Польскага тыднявіка «Салідарнасьць». Вось што адказаў гэты духоўны янычар карэспандэнту: На ягонае сьцьверджаньне, што Праваслаўная Царква прабуе паступова зправаджваць ў Праваслаўную літургію Польскую мову.

«Але Правідлова! І дзякую за слова «паступова». Маем польскамоўную парахвію ва Уроцлаве, але моц прызвычаеньня старэйшых людзей вялікая! Дык мусім да гэтага ставіцца з пашанай. Гэта будзе даўгатрывалы працэс...

На запыт карэспандэнта як ён ставіцца да Украінцаў, якія дамагаюцца Незалежнай Украіны, Мітрапаліт Васіль адказаў: «У інтарэсах Палякоў і Рускіх не дапусьціць ўтварэньня Украінскай Незалежнай дзяржавы, таму што як і аб'еднаная Нямеччына, — Украіна магла-б стацца цэнтрам дэстабілізацыі пасьляваеннага парадку ў Эўропе». Мітрапаліт ўсё яшчэ значыць мроіць аб павароце Камуністаў, ці як ён акрэсьліў: «пасьляваеннага парадку ў Эўропе»... Нічога сабе Царкоўны павадыр!

НОВЫХ АСАДНІКАЎ НА ГАРОДЗЕНШЧЫНУ

«ЛіМ» падае, што на Гародзеншчыну насылаецца перасяленцаў з Расеі і Казахстану. Будуецца асобныя «пасёлкі» для іх.

С. ШУШКЕВІЧ АБ ЗЬЕЗДЗЕ КАМПАРТЫІ БЕЛАРУСІ

С. Шушкевіч — намесьнік Старшыні Вярхоўнага Савету БССР — Камуніст, але зьвязаны з Беларускім Народным Фронтам, ў інтэрв'ю на конт Зьезду КПБ ў Менску сказаў: «... з вынікамі XXXI Зьезду КПБ я катэгарычна незадаволены. У пэўным сэнсе, як абразу ўспрыймаю тое, як вырашана пытаньне аб уласным Статуце КПБ. /Яны абвесьцілі там сябе нібы самастойнай арганізацыяй/. Фактычнаж такой грамадзкай Арганізацыі ня існуе. Ёсьць «атрад» КПСС, хоць я лічу, што Сувэрэнная Рэспубліка можа мець і сваю Кампартыю. Другая абраза — на Зьезьдзе я амаль ня чуў Беларускага слова... Пакінуў мяне ў роспачы і новы склад ЦК...»

ПАДПІСАНЬНЕ УМОВЫ З УКРАІНАЙ

Урад БССР падпісаў 29 сьнежаня леташняга году ў Менску з Урадам Украіны Умову аб сумеснай супрацы ў галіне эканомікі, культуры, права і палітыкі. Ад БССР падпісаў Умову Старшыня Найвыжэйшай Рады БССР — Дзямяньцей, ад Украінскай ССР — яе Прэзыдэнт — Краўчук. Мэта Ўмовы мацаваць «новы» Савецкі Саюз. Прэзыдэнт УССР — Краўчук акрэсьліў гэтае так: Тутака робіцца канкрэтная справа... Мы заклікаем не ўмацоўваць Саюз на славах, а падпісваем дакументы, якія лягуць у аснову стварэньня, умацаваньня і разьвіцьця новага Саюзу.

Як падае карэспандэнт: Намесьнік Старшыні В. Савету УССР — У. Грынёў: Уважаю, што перш наперш неабходна згуртавацца тром Рэспублікам: УССР, РСФСР і БССР, плюс Казахстан, якія валодаюць 85% ўсяго эканамічнага патэнцыялу СССР. Казахстан далучыць, каб не казана, што толькі Славяны.

Ідэя стварэньня Чарнаморска-Балцкага Саюзу прызнана «слабою». Як вядома, БССР падпісала такую-ж Умову з Расеяй і Казахстанам. С. Шушкевіч — Намесьнік Старшыні В. Савету БССР і сябра БНФ прапанаваў такі правесьці Урадавую Канфэрэнцыю ў справе Чарнаморска-Балцкага Саюзу пяцёх Рэспублік /Балцкія Рэспублікі, Украіна і Беларусь/.

СКАРЫНАЎСКІЯ ЎГОДКІ Ў МАСКВЕ

Вельмі ўрачыста адсьвяткавана ўгодкі Ф. Скарыны ў Маскве, якія адбыліся ў Калюмнавай Залі Палацу Саюзу. Там выступіў з прывітальным словам Расейскі Пісьменьнік — У. Карпаў, а з Беларускага боку Станіслаў Шушкевіч — Віцэ-Старшыня ВС БССР, Прадстаўнік Бібліятэкі імя Леніна перадаў Беларускаму народу вязанку старадрукаў, зьвязаных з Беларускай гісторыяй. Урачыстасьць закончылася Канцэртам, на якім выступілі: Акадэмічны Хор БССР ІМЯ Г. Цітовіча, Камэрны Хор БССР, да Ансамблі: «Харошкі», «Лялькі», «Сьвята» і «Сябры».

БОЙНЯ Ў СТАЛІЦЫ ЛАТВІІ

Як падаў ахфіцыяльны Камунікат пры здабыцьці Міліцыйнай Латыскай Школы аддзеламі «Чорных Бярэтаў», забіта 5 чалавек і шмат паранена.

Мікалай Трубін — Гэнэральны Пракурор СССР — асьведчыў, што «без дасьледваньня сьцiслых даных ніхто сяньня ня можа падаць зьвесткі аб колькасьці забітых» /у Вільні/. Паводля Савецкіх цьверджаньняў у Літоўскай Рэспубліцы цяпер існуе «двуладзьдзе»: Вярхоўнага Савету Рэспублікі /легітымны Ўрад/ і «Камітэту Нацыянальнага Ратунку», створанага акупантамі твору з Расейцаў і Палякаў з прымешкай некалькі Літоўскіх здраднікаў — Камуністаў.

На вуліцах Вільні і Рыгі ідзе паляваньне «Спэц-аддзелаў» на маладых асоб, нібы вылаўленьня «дэзэртыраў» — моладзі, не згласіўшайся на ракруцкі набор ў «Маскалі» — Савецкую Армію.

У пахавінах разтраляных і падушаных танкамі у Вільні ахвяр, прыняла удзел соткі тысяч жыхароў Вільні і ваколіц, у тым і Правадыр Незалежнай Кампартыі Літвы — Бразаўскас. Паводле Літоўскіх даных у Вільні згінула бяз весткі яшчэ 80 асоб, а 230 параненых.

«ЛіМ» Ў НОВАЙ ШАЦЕ

Ад новага году з загалаўку «Літаратуры і Мастацтва» згінуў і апошні Камуністычны ордэн «Дружбы Народаў», а такжа напіс, што гэта ворган Міністэрства Культуры і Праўленьня Саюзу Пісьменьнікаў БССР. Заменена гэтае падзагалоўкам: «Газэта Творчай Інтэлігэнцыі».

КРЫВАВЫЯ РАЗПРАВЫ З НАРОДАМІ РАСЕЙСКА-КАМУНІСТЫЧНЫХ ФАШЫСТАЎ

Душаць людзей танкамі ў Вільні

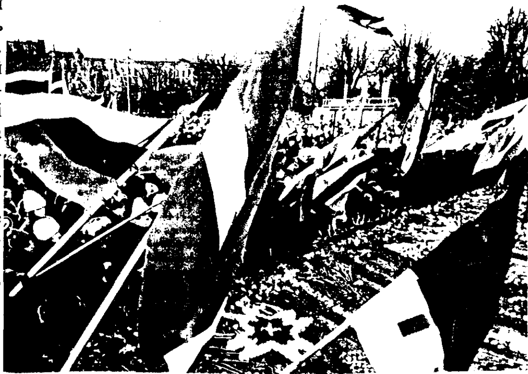

Бяззбройны народ і акупанты. Вільня. 2 безбаронных раздушана танкамі /у тым адна дзеўчына-падлетак/. 13 забіта з аўтаматаў, больш 160 цяжка параненых. Згінула бяз весткі больш за 50 асоб. Над Гвардзейскай часьцінай акупантаў Чырвоны сьцяг з Ленінам. На вуліцах танкі, бронетранспарцёры. Над горадам вайсковыя гелікоптары.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ Ў МЕНСКУ Ў АБАРОНУ ЛІТВЫ

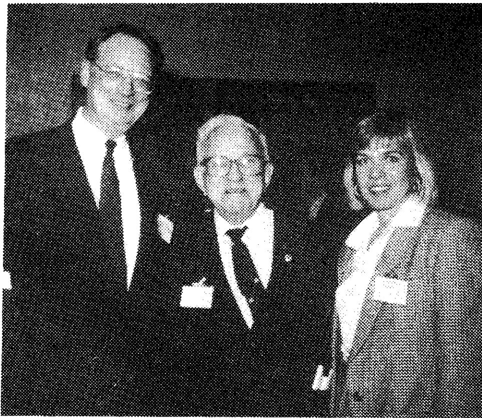
У нядзелю 13-га студзеня адбылася ў Менску дэманстрацыя пратэсту процiў Камуністычнай крывавай разправы над Народам у Вільні. Дэманстранты несьлі белчырвонабелыя сьцягі, перавязаныя чорнымі ўстужкамі жалобы. 14-га і 15-га студзеня зноў адбыліся на плошчы дэманстрацыі ў абарону Літвы. Прамаўляў Галавар БНФ — Пазьняк і нар. Дэпутаты: Баршчэўскі і Галубеў.

Пахавіны замардаваных в Рызе /Латвія/. Справа ў глыбіні над трунамі Беларускі Нацыянальны сьцяг Беларускай групы.

ПРАТЭСТАЦЫЙНЫЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ Ў ПОЛЬШЧЫ

У сувязі з крывавай разправай Савецкіх Вайсковых аддзелаў «Спэцназу» з Літвінамі, ў Польшчы адбыліся вялікія антысавецкія дэманстрацыі ў Варшаве, Кракаве і іншых нарадох. Дэманстранты прабавалі зьнішчыць і падпаліць Савецкія Кансуляты, што выклікала гостры пратэст Саветаў.

На Новагоднім прыняцьці з Лідарам Апазыцыі — Боб Ніксанам

ГАРБАЧОЎ СПАЧУВАЕ МІЖНАРОДНЫМ БАНДЫТАМ

У Тунісе унутранымі апазыцыянэрамі ягонай жа тэрарастычнай арганізацыі «Вызваленьня Палестыны /Ярафата/, забітыя ягоныя найбліжэйшыя два намоцнікі. Ад імя Савецкага Ураду Арафату зложана ахвіцыяльнае спачуваньне. Гарбачоў з сваім Урадам ніколі ня склаў ніякіх спачуваньняў ні Армянскаму, ані Азэрбейджанскаму, ані Узбэцкаму, ані Літоўскаму, ані Латыскаму народу, спачуваньні за памардаваных ягонымі апрычнікамі дзесяткаў і сотняў людзей. Затое знайшоў час і патрэбу складсці спачуваньні міжнародным бандытам Арафата.

ЗА САЮЗ ЧОРНАМОРСКА — БАЛТЫЙСКАГА САЮЗУ

/З артыкулу З. Пазьняка ў «Народнай Газэце»/

... Салжыніцын падняў з навуковага нябыцьця старое імпэрскае рызьзё гістарычна непаважнае і абразьлівае для Беларусаў Украінцаў. Тэза аб адзінай і недзялімай Расе адмаўляе Беларусам і Украінцам права на незалежнасьць. Думка выказаная А. Салжаніцынымсупадае з становішчам Расейскіх Чорнасоценцаў пачатку веку і ахвіцыяльнай Царскай палітыкай...

... І цяпер пісьменьнік А. Солжэніцын лятуцяе аб новай Расеі з інкарпарацыяй Беларусаў і Украынцаў. Якбы не ясна якая адмена Імпэрыі атрымаецца ад гэтае даўно пахаванай ідэі, дзе нам Беларусам без падтрымкі «іншародцаў» прыгатаваная поўная народная, нацыянальная, духовая, ды і фізычная сьмерць... Я лічу і гаварыў аб гэтым неаднаразова, што якім бы ня быў Савецкі Саюз, пакуль ён існуе, выйсьці з яго паасобнай Распубліцы практычна немагчыма. БНФ прапануе калектыўныя дзеяньні. Нашыя прапановы падтрыманыя Дэмакратычнымі рухамі Латвіі, Літвы, Украіны, Эстоніі... Разглядваючы пытаньне аб утварэньні ў будучыні Балтыйска-Чарнаморскага Саюзу Усходняэўрапейскіх Дзяржаваў: Украіны, Беларусі, Літвы, Латвіі, Эстоніі. Гэткае Судруства павінна зьмяніць становішча ў Эўропе і гарантаваць Сувэрынітэт кожнай з 5-ці Распублік... /пераклад з Расейскага/.

КАМУНІСТЫ НЕ ДАПУСЬЦІЛІ ЗАКОНУ АБ ЎЛАСНАСЬЦІ ЗЯМЛІ ДЛЯ СЯЛЯН!

Падгатаваны Беларускім Народным Фронтам Праэкт Закону аб Сялянскай собскасьці на зямлю, адкінены Камуністычнай бальшынёй Камуністычных гэтак званых «народных Дэпутатаў» Вярхоўнага Савету ў бальшыні як вядама ня выбраных народам, а мянаваных з розных Вэтэранскіх, Інвалідскіх і іншых, залежных ад Камуністаў арганізацыяў, ды прасуненых ў «дэлегаты» партыйных шышак без алтэрнатыўнага галасаваньня ў глухіх вясковых кутках БССР.

У прынятых Камуністычнай зграяй законах не прызнаецца аніякая прыватная ўласнасьць на землю, а толькі «арэнда» яе ад Камуністычнага прыгоннага пана /саўгасы-калгасы/ з далейшым іхным панаваньнем /паншчынай/ над селянінам.

КАЛЯДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ ПЕРШАГЕРАРХА БЕЛАРУСКАЙ АЎТАКЕФАЛЬНАЙ ЦАРКВЫ — МІТРАПАЛІТА ІЗЯСЛАВА ЗЬМЕШЧАНА У САВ.ЧАС.: «ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА»

Першы раз на Беларусі зьявілася на балонках «Літаратуры і Мастацтва» «Калядное Пасланьне» Галавы Беларускай Аўтакефальнай Царквы, якая дзее сярод Эміграцыі за мяжой Бацькаўшчыны. Крок «літаратуркі» трэба сардэчна прывітаць!

СТАРЫ ПРЫГОН НА НОВЫ ЛАД

Пастановай Прэзыдэнта Гарбачова калгасы-саўгасы маюць прымусова здаваць Дзяржаве 60% таварнай прадукцыі і толькі рэшту пусьціць на Вольны Рынак, або выменны гандаль з прадпрыемствамі. Дзяржаўная цана на здаванае збожжа: пшаніца — 500 рублёў за тону /1000 кіля/, жыта — 330 рублёў, грэчка — 950 рублёў.

БОМБЫ З САМАЛЁТАЎ НАД ЛІТВОЙ

Над гаспадаркай Яніны Вінкевіч ў 45 кілямэтрах ад Вільні выбухла скіненая з вайсковага Савецкага самалёту баевая бомба, якая выбіла ў зямлі яму абхопам ў 20 метраў. Савецкія акупанты вытлумачылі, што бомба зкіненая праз памылку. А чаму лётаў над вёскамі баёвы самалёт з гэтымі буйнымі бомбамі — не выясьнена.

«БЕЛАРУСКАЯ САВЕЦКАЯ МОВА»

/«Свабода» — ворган БНФ, Менск/... Беларуская Савецкая Мова — гэта штучнае ўтварэньне, якое ўзьнікла ў 1933 годзе па загаду СНК БССР, калі разстралялі амаль усіх, хто пісаў па Беларуску. Гэта не самастойная мова, а адпаведнік Расейскай, Савецкай мовы, пераклад з Расейскай, Савецкай мовы на Беларускую. Гэта двойчы не самастойная мова. Ёю нельга па людзку гаварыць з дзецьмі, бо нельга з дзецьмі гаварыць моваай партыйных патановаў. Гэта мёртвая мова. Яна сапраўды чэрствая і яе справядліва называюць «ісковерканым русскім языком». Беларуская Савецкая мова — больш Савецкая, Сацыяльная, чым Беларуская, нацыянальная...

БНФ ПЕРАД ДОМАМ УРАДУ Ў МЕНСКУ

У АБАРОНЕ БЕЛАРУСАЎ ПАД ПОЛЬШЧАЙ
ПІКЕТЫ ПЕРАД ПОЛЬСКІМ КАНСУЛЯТАМ Ў МЕНСКУ

Полацкія званы.

Скарынаўскае свята — гэта і сустрэчы. Сустрэчы на розных узроўнях. Пісьменнікаў з чытачамі, навукоўцаў з палітыкамі, замежнікаў з тутэйшым людам. Гэта яднанне ў высокім гуманістычным пачуцці, якое прынёс калісьці асветнік на нашую зямлю.

Гэта і вяселле, песні, забавы, якія вабілі людзей [illegible] чэргаў для [illegible] — на свята ў Полацку [illegible] не [illegible] тавараў, што [illegible] перадрыначным час[illegible] [illegible]

работа супрацоўнікаў устаноў культуры, артыстаў, журналістаў, мясцовых уладаў, усіх тых, хто браў удзел у падрыхтоўцы і правядзенні ўрачыстасцяў. Запамінальнымі былі выступленні дзяржаўнага хора Белдзяржтэлерадыё, камернага хора выкладчыкаў з Полацка (яны выконвалі псалмы на вершы Сямёна Полацкага), артыстаў беларускіх тэатраў, ансамбляў «Харошкі», «Верасы», «Песняры» і шмат каго іншага. Свята нараджалася праз вялікі клопат [illegible] тысячаў [illegible]

ПРАВАДЫР БНФ АБ «АКЦЯБРСКІХ» СЬВЯТКАВАНЬНЯХ У МЕНСКУ

/З артыкулу З. Пазьняка ў «ЛіМ»/

...7-га лістападу 1990 г. таталітарная сыстэма на Беларусі атрымала адчувальны ўдар. Упершыню за 73 гады непадзельнага панаваньня, партыйная наменклятура не змагла арганізаваць «сьвяточную дэманстрацыю працоўных» ў сталіцы Рэспублікі. ... Не адважыліся арганізаваць і «народны мітынг». Абмяжаваліся «мітынгам наменклятуры». А ў самым цэнтры плошчы якраз насупраць трыбуны стаялі палаткі галадуючых. У той дзень па Галоўным сталічным Прасьпекце пракрочыла шматтысячная антыкамуністычная дэманстрацыя і адбыўся антыкамуністычны мітынг, падчас якога да манумэнту Леніну былі пакладзеныя «дары» яго партыйнадзяржаўнай сыстэмы — атрыбутыка /пудзіла/ Гулагу, НКВД, голаду, рэпрэсіяў «сацыялістычнага выбару»... Сымбалічны акт адбыўся ня гледзячы на тое, што кіраўніцтва і функцыянэры ОМОН груба перашкаджалі патрабаваньням Народных Дэпутатаў БССР прапусьціць да помніку Дэлегацыю з 10-ці чалавек для вяртаньня «дароў»... Рэакцыя КПБ на гэтыя падзеі была блізкая гістэрыкі... Сталіністы — людзі асаблівага складу, толькі запахла ганеньнем, толькі пачулі кліч «кусі» — тут як тут цэлай чарадой, няшчасныя людзі, скалечаная сьвядомасьць... /мова аб змабілізаваных Кампартыяй «вэтэранах», пэнсыянэрах» і пад./.

БЕЛАРУСЫ Ў ВІЛЬНІ

Паводле ахвіцыяльнай Сав. статыстыкі ў Вільні пражывае 30 тысяч 300 Беларусаў. Але там няма аніводнае Беларускае Школы, ці навучаньня Беларускай мовы ў Рускіх, Польскіх ці Літоўскіх Школах. Як перароблена Беларусаў ў Палякаў, Рускіх, ці Літоўцаў у паваенны час паказвае перапіс з 1897 году, калі на абшары Віленшчыны Беларусы складалі 56%, а Палякі ўсяго 8.2%, Літоўцы 17.6%, а сяньня Беларусамі там запісана ўсяго 4.7%, а Палякаў 82.4%, гэта значыць ўсе Беларусы-Каталікі ўпісаліся ў «палякі», што зьяўляецца заслугамі Каталіцкага клеру лічыўшана сваім заданьнем не канфэсыйныя справы Сусьветнага Рыма-Каталіцкага Касьцёлу, але апалячваньне Беларусаў, каб пашырыць межы свайго Польскага народу і ягонай нацыяналістычнай культуры.

Адным з прызнаных Правадыроў Беларускага Адраджэнскага Руху ў Вільні, зьяўляецца сын аднаго з Правадыроў Беларускага адраджэньня Нашаніўскіх і пазьнейшых часоў — Антона Луцкевіча, замардаванага па захопе Зах. Беларусі Камуністамі ад Польшчы — Лявон Луцкевіч. Ён вядзе ў Вільні Беларускія Радыёперадачы. Літоўская газэта «Маладая Літва» зьмяшчае і Беларускія Старонкі.

АБ РАСЕІ ЗБОКУ

У «Новым Рускім Слове» зьявіліся разважаньні М. Эпштайна, які піша: Вялікая бяда Расеі, што яна аб'ядналася не сама па сабе, а вонкавай моцай і прымусам Арды. Каб Арду скінуць — ўвабрала яе ў сябе, згрудзілася і стала сама неўзаметкі Ардой, пряняла хворму іншага Ўсходня-дэспатычнага сьветаўладкаваньня, насякнушыся тымжа духам вандроўя. Замест ўладкаваньня сваіх земляў — ўзялася за чужыя — і вось ужо адна Расея «качуе» па ўсёй Эуразыі... ... і тыя розные Расеі, каторыя толькі дасьпевалі і разгараджваліся на гэтай зямлі... зьмецены «качавой» коньніцай, на якую ўзьбіраўся Татарскі Хан, а спушчаўся, каб перасесьць ў панцэрнік іншы «вождж» з Астраханскімі вачамі...

... Пскоўская, Пермская, Валаголзкая, Калуская, Смаленская... Землі разтаптаныя да аднакавага пылу, але ўсё-ж ня згубіўшыя назованы і некіх дрыглых, неабявязковых абшарных ліній...

Ды ці-ж Пскоўшчыне выпадае больш паходзіць на Тамбаўшчыну, чым Бэлгіі на Галяндыю?.....

МІС ПРЫГАЖОСЬЦІ САВЕЦКАГА САЮЗУ З ВІЦЕБСКУ

У Сав. Саюзе на ўзор Эўропы і Амэрыкі пачалі праваздіцца выбары «Міс Прыгажосьці — Каралевы Прыгажосьці». Гэтай Каралевай, ці як у нас прынята называць «Князеўнай Прыгажосьці», выбраная Марыя Кежа з Віцебску. У рамах нагароды выбранай «Князеўны Прыгажосьці» адбыліся яе 16 дзённыя анведзіны ЗША, дзе яна мусяла выступіць з заклікам дапамогі харчамі для галадуючага Сав. Саюзу.

17-ці гадовая Марыся Кэжа выступіла перад Амэрыканскай Тэлевізыяй, заклікаючы: «Калі ласка дапамажыце ў гэтыя перад Калядныя дні галодным Савецкім сем'ям!» «Выявіце ў гэтыя дні свае міласэрдзе і гойнасьць — якасьці, якімі аддаўна славішча народ Амэрыкі, пасылайце галодным Савецкім сем'ям пасылкі КАЭР». /Пасылкі КАЭР, ці як калісь ўцекачы ў Нямеччыне называлі «Карпасылкі», каштуюць каля $40 і маюць ў сябе сухія і кансэрваваныя прадукты, аблічаныя на 2 тыдні забязьпечаньня ёмінай аднае людзіны. Выслана ў першай калейцы 250 тысяч гэткіх пасылак/.

АБ І ГНАЦЕ ДВАРЧАНІ НУ Ў ПОЛЬСКАЙ МОВЕ

Захадамі Варшаўскага Уні вэрсытэту выдана кніжку аб Беларускім дзеячу Грамады, пісьменьніку і навукоўцу — дру Ігнату Дварчаніну, замардаваным у Савецкіх катоўнях. Праца складаецца з трох артыкулаў, аўтараў: Аляксандры Бергман — дасьледчыцы БСР Грамады, Ежы Тамашэўскага і А. Баршчэўскага.

БЕЛАРУСКІ ВЫРАДАК НА ЧАЛЕ МАРЫЯНЭТНАГА ВОРГАНУ ІМПЭРСКАЙ АКЦЫІ

Замежныя Карэспандэнты газет выкрылі, што на чале гэтак званага «Камітэту Нацыянальнага Ратаваньня» ў Вільне стаіць нейкі Беларускі вырадак: Галіна Міхітарыян /відаць замужам за Армянам/ і нібы Літовец Язэп Ярмаловіч Лідар Кампартыі.

Гэты ўкрыты ворган — марыянэтка Гарбачоўскай клікі, абвесьцілася праз урадавае радыё, што пераймае маўляў ад Ураду Літоўскае Распублікі ўладу ў Літве і заклікала грамадзян ня слухацца законнага Ураду. Аднак ня гледзячы на крывавыя разправы з насельніцтвам, не пакарылася стаўленікам збройных акупацыйных сіл у Літве, якія побач разпраў з насельніцтвам, ўжывалі праз радыё сваю ашуканчую прапаганду. Карэспандэнты выкрылі, што гэтак званы «К-т Нацыянальнага Ратунку» складаецца ўсяго з некіх дзесяці асоб — агэнтаў КГБ на чале з успомненай Галінай Міхітарыян і трох Польскіх авантурнікаў. Міхітарыян асьведчыла: Мы знаходзімся ў стане Грамадзянскай вайны і хутка ўся ўлада пяройдзе да нас!

ПАМЯЦІ ПЕСЬНЯРКІ БЕЛАРУСКАГА НАРОДУ ПАЭТЫ ЛАРЫСЫ ГЕНЮШ І ЯЕ СЫНА ЮРКІ ГЕНЮША

7 гадоу таму закончыла свае шматгаротнае жыцьцё паэтка — многагадовы палітычны вязень Савецкіх канцлягероў, нязломная Змагарка і Мучаніца за Беларускую справу — Ларыса Генюш. 5 гадоў таму памёр Беларускі пісьменьнік з-пад Польшчы, сын Ларысы — Юрка. Падаём з нашых Літаратурных Архіваў «Баявой Ўскалосі» вязанку здымкаў з перадапошніх дзён Маці і Сына — Песьняроў Беларускай Зямлі — ахвяр Камуністычнага паняволеньня нашай Зямлі.

«Баявая Ўскалось».

Ларыса Генюш у сваім прыхатнім гародчыку ў Зэльве ў апошнія гады.

Юрка Генюш ў Беластоку /1983 г./ Пам. у 1985 г.

Сем'я Паэткі /1966 г./ пры сваёй хаце ў Зэльве на Ваўкавышчыне. Ад лева: др. Янка Генюш, Ларыса Генюш — паэтка, Алік, Юрка /памёрлы паэт/, Міхась, Валя.

Юрка Генюш — Беларускі Пісьменьнік з-пад Польшчы. Па арышце маці Ларысы Генюш і бацькі праз Савецкі «Смерч» у Празе Чэскай, дзе Генюшы жылі пакінутага некалькігадовага хлопчыка ад прымусовага прытулку для «Дзяцей ўратавалі Беларусы, пражываючыя ў Польшчы і Чэхіі. Яны дамагаліся пераданьня Юркі Генюша «цётцы», ПРАЖЫВАЮЧАЙ У Польшчы. Між іншым удзел у гэтым прыняў адзін Камуністычны дзеяч Беларус, паходзіўшы з Вільні, а ў той час — эканаміст у Беластоку. Дзякуючы гэтаму Юрка выжыў, аднак сіроцкі лёс ад'емна падзеяў на Юрку, які з часам стаецца Беларускім пісьменьнікам, але ня можа друкавацца, бо ня годзіцца на выпраўленьні «паводле лініі», як і ягоная маці павярнулася з Савецкай шматгадовай катаргі ў 1956 годзе. Перажыў ён маці толькі на 2 годы.

З АДОЗВЫ ДА РАКРУЦКАЙ МОЛАДЗІ

... Са страхам праводзяць дзяцей у Савецкую Армію. Гэтая Армія душыла свабоду Венгерскага, Чэскага і Славацкага народаў. Гэтая Армія забівала сапернымі лапаткамі жанчан ў Тбілісі. Гэтая Армія 10 год вяла антынародную вайну ў Аўганістане. Маскве патрэбна такая Армія, а Беларусі? Беларусь аплаціла Маскоўскія авантуры крывёю тысяч сваіх палеглых сыноў. Гэтага аказалася мала, і зараз калі ў далёкіх Рэспубліках палаюць міжнацыянальныя пажары, тушыць іх зноў шлюць нашых хлопцаў. Па ўсіх Рэспубліках пачаўся рух супраць службы ў гэтай Арміі. Маўчыць толькі Беларусь. Маўчыць нашая Бацькаўшчына, якую спаткала страшная бяда Чарнабылю. Маўчыць мірная Беларусь, цела якой утыкана Савецкімі, ядзернымі базамі. Маўчыць і паслухмяна шле эшалон за эшалоном — штогод дзесяткі тысяч — сваіх хлапцоў на сьмерць і калецтва ў далёкія Азіяцкія Рэспублікі... Можа досыць?...

Ларыса Генюш і паэтка Данута Бічэль — Загнетава у магілы Янкі Генюша, сужонка Ларыса. Нясканчоная плынь людзей ў хаўтурнай працэсіі праважае паэтку і мучаніцу на мейсца вечнага спакою.

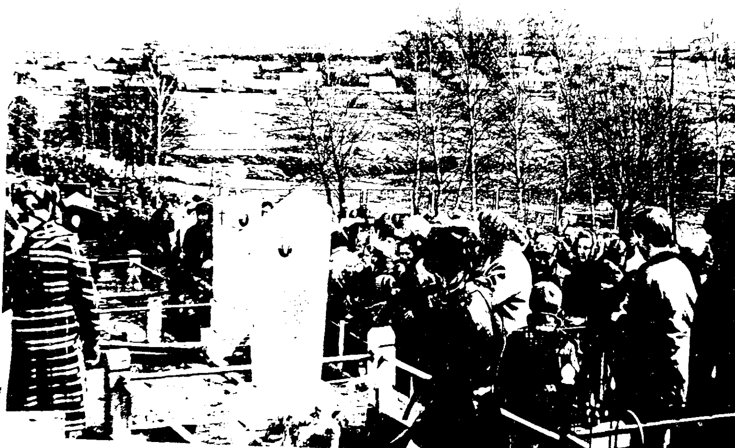
Апошняе пажагнаньне нябошчыцы Ларысы, Праваслаўным сьвятаром. Сярод іх сын Юрка /высокі/ Беларускі Пісьменьнік з Беластоку /Перажыў маці толькі на 2 гады!/.

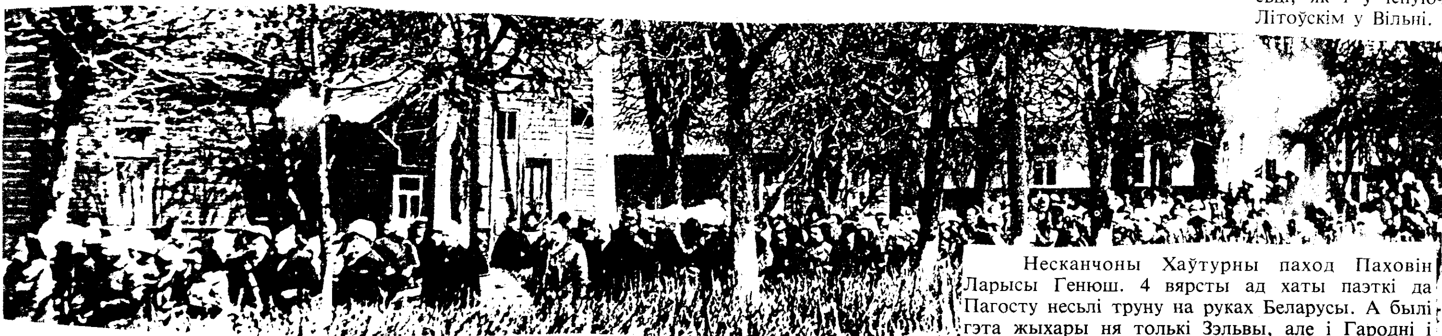
ТЫСЯЧА ДЗЬВЕСЬЦІ ЯЗУІТАЎ НА БЕЛАРУСЬ І

З Ватыкану даходзяць весткі, што Папа Павел Другі, моцна ажывіў дзейнасьць Ордэну Язуітаў, які папярэдня падпаў пад крытыку Ватыкану за свае палітычнае дзейкі ў Паўднёвай Амэрыцы, пахнуўшыя проста камунізмам. Выправіўшы лінію і вызначыўшы новага Гэнэрала Ордэну в асобе Галяндца — Пятра Коленбаха, Папа прыдзяліў шмат увагі абноўленаму Ордэну, як перадавому аддзелу здабыцьця злашча падсавецкага Ўсходу Эўропы, ў тым ліку перадусім — Беларусі. На Ўсход Эўропы прыдзеляна 1200 Язуіцкіх Місыянэраў, з якіх ня мала будзе накіраванае на Беларусь, бо Украіна забязьпечаная аднаўленьнем тысячаў Вуніяцкіх парахвіяў на Галічыне. Яны маюць быць настаўнікамі ў новаадкрытых Духоўных Сэмінарыях /у БССР ў Гародні і праектаваная ў Берасьці/. Яны маюць быць выкладчыкамі ў праектаваных на Беларусі Польскіх Унівэрсытэтах ў Гародні і Берасьці, як і ў існуючым Літоўскім у Вільні.

Над Магілай паэты Юркі Генюша: др. Вэт. Міхась, ягоная жонка, Алік, Валя, жонка паэты Юркі. Уперадзі зьлева Ніна Нікіцін-Сыантовіч — крэўная з Беластоку.

Нескашчоны Хаўтурны паход Паховін Ларысы Генюш. 4 вярсты ад хаты паэткі да Пагосту несьлі труну на руках Беларусы. А былі гэта жыхары ня толькі Зэльвы, але і Гародні і Слоніма і Менску.

СЬВЯТАЯ ГАРА ГРАБАРКА — МЕЙСЦА ПІЛІГРЫМАК ПРАВАСЛАЎНЫХ БЕЛАРУСАЎ З-ПАД ПОЛЬШЧЫ

Праваслаўны Фэст на Сьвятой Гары

Крыжы. Соткі Крыжоў, малых і вялікіх. Імі запоўненыя ўсе куты Грабаркі. Гэта Пакутыя Крыжы. Іх нясе кожная група вернікаў. Нясуць дзесяткі і соткі вярстоў. Крыжы-просьбы, Крыжы-пакуты, Крыжы-падзякі. Іх ставяць, укопваюць навакола Цэркаўкі, ў лесе. Малыя прымацоўваюць да аграмадных старых дрэваў.

Старую бо 300 гадовую Царкву на Грабарцы спалілі леташняга году Польскія злачынцы, як спалілі перад тым 7 іншых Праваслаўных Цэркваў на Беласточчыне, абрабавалі іншыя з іконаў, забілі сьвятара

Пры спаленай Польскімі злачынцамі Царквы на сьв. Гары Грабарцы тырчыць абвуглены Пакутны Крыж з Разьпяцьцем.

Пілігрымка на Сьвятую Гару з Беластоку.

Падчас Царкоўнага Фэсту на Грабарцы.

Адпачынак Паломнікаў.

На сьв. Гары знаходзіцца Жаночы Манастыр сьв. Марты і Марыі. Манашкі. Крыжы-пакуты, падзякі, просьбы. Іх соткі ад малых ручных прымацаваных да дрэва да чатырох мэтровых.

ПАКУТНІЦЫ ПАЎЗУЦЬ НА КАЛЕНЯХ ДА ЦАРКВЫ НА СЬВЯТОЙ ГАРЫ

Праваслаўная грамадзкасьць Беласточчыны і ўсёй Польшчы, бо шмат Беларусоў напрыклад у Гданску, ці на панямецкіх землях, стыхійна адгукнулася на заклік: адбудаваць на сьв. Гары Грабарцы спалёную ворагамі Царкву.

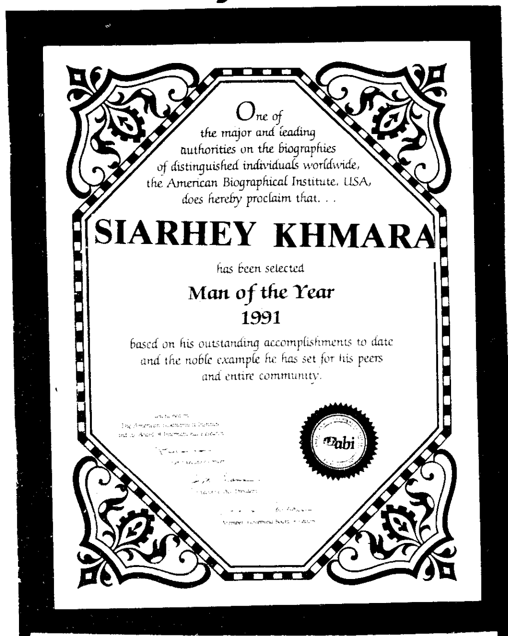
Беларуская эміграцыя не павінна стаяць адстаронь ад гэтае сьвятое і нацыянальнае справы. Браты і сёстры: кіньце і ваш грош на адбудову сымбалю зпрадвечнага існаваньня нашага народу на гэтых старавечных землях нашай Падляшчыны. Высылаць на Жаночы Кляштар сьв. Марты і Марыі:

17—300 Сямятычны. Ваяводзтва Беласток, Польшча.

Ахвяры перaказваць на:

РКО — аддзел Сямятычы 038436—152—001787.

Man of the Year

One of the major and leading authorities on the biographies of distinguished individuals worldwide, the American Biographical Institute, USA, does hereby proclaim that. . .

SIARHEY KHMARA

has been selected

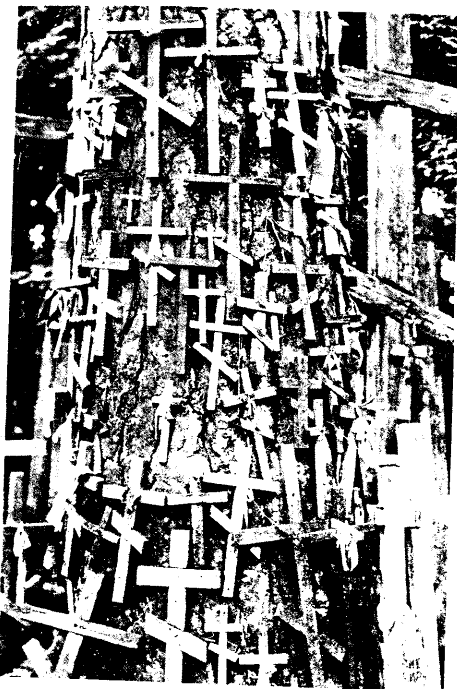
Man of the Year

1991

based on his outstanding accomplishments to date and the noble example he has set for his peers and entire community.

Мінск. 20 студзеня 1991 года. Мітынг салідарнасці з народам Літвы на плошчы Леніна

Кароткі ўспамін

БЕЛАРУСКАЕ ІНФАРМАЦЫЙНАЕ БЮРО Ў БЭРЛІНЕ — 1944-45 гг.

Настырдівыя лісты ад нашых чытачоў з просьбай падаць хоць коратка аб пэрыядзе ратаваньня нашых эміграцыйных пісьменьнікаў і паэтаў падчас вайны змушае нас знайсьці нарэшце мейсца ў газэце для кароткіх даных аб тварэньні свайго роду схоўку-экзылю для іх ў Бэрліне.

С. ХМАРА

З Беларусі я выехаў без Нямецкіх пропускаў і дазволаў на сваім возе з жонкай і з арыергардам, складзеным з Узьбекаў — аддзелу Нямецкай Арміі. Пропуску мне адыходзячыя Нямецкія ўлады не далі, хоць забралі з сабой усіх супрацоўнікаў-Беларусаў. Даехаўшы да Беластоку, зрабіў там пры дапамозе Палякаў /за грошы/ хвалшывыя дакументы уцекача /у прозьвічы зьмененая літара «с» на «з»/, падаўся з Пазнаня ўжо цягніком да Бэрліну. Згаласіцца да лягероў уцякачоў баяўся, бо ведаў загоняць да нявольніцкай працы ў іхных хвабрыках ці капальнях. А ведаў, што ўся сьмятанка БЦР падалася цэлым цягніком да Бэрліну, як прызнаны Беларускі Урад на выгнаньні, забязьпечаны Немцамі фінансава. У Бэрліне знайшоў наш Беларускі Клюб, дзеяўшы пад апекай Абрамчыка і Беларускую газэту ўжо пад апекай БЦР з радактарам С. Станкевічам.

Хадзіла аб ўлегалізаваньне майго побыту ў Бэрліне, а значыць атрыманьне харчовых картак і права вынайму памешканьня. Перш зьвярнуўся да Станкевіча, каб пасабіў узяўшы хоцьбы на пасаду уборшчыка. Адмовіў. Ты, маўляў, вораг Астроўскага, а я ў яго на службе! Не ўдаліся захады і ў іншых, бо-ж я з краю быў антыастроўшчык — процій калябаранцтва з Палякамі. Ратаваўся тым, што цэлыя дні валачыліся з жонкай па вуліцах. Падкармлівалі сябры Беларусы, ды што купілася за рэчы на Чорным рынку. Начавалі часам ў паадзінокіх сяброў, што ім пагражала, калі-б выкрылі ўлады: канцлягерам. Ратаваў К. Новік /памёр у Чыкага/, які быў Загадчыкам Клюбу. Ён дазваляў нам пераначоўваць у Клюбе па ягоным закрыцьці нанач. Жонка праз месяц «ўлегалізавалася» ўступіўшы, як чужаземка студыяваць на Бэрлінскі Унівэрсытэт, а я на шчасьце дачакаўся прыезду да Бэрліну К. Езавітана з Латвіі, з якім я праз Варонку ў Чыкага пісьмова быў знаёмы ўжо даўно, а сустрэўся асабіста на 2-ім Беларускім Кангрэсе ў Менску — летам 1944 г. Мы былі: блізкія па ідэалёгіі: ён сябра гістарычнай Грамады, я пазьнейшай Грамады пад Польшчай. Ён уладзіў начавалкі для нас у сваім гатэлі. Немцы з лета 1944 году пачалі больш лібэральную палітыку ў адносінах да Усходніх эміграцыяў. Пачалося ад Расейскага руху гэн. Ўласава. Яны далі ім свайго роду самастойнасьць у гэткіх справах, як свая прэса, культурныя справы. Тое самае прызналі пасьля Украінцам і Беларусам, не кажучы ўжо аб Балтыйскіх народах. У выніку перадалі пад загад БЦР, як Беларускага Ураду і Беларускі аддзел Міністэрства Гебельса, які ўключаў: прапаганду, прэсу і культурныя выданьні, пакінуўшы ў сябе толькі Аддзел Радыёперадач. Але атрымаўшы права на свае Інфармацыйнае Бюро, БЦР аніяк не магла знайсьці ахвочых яго азагалавіць. Справа была ў Яўхіме Кіпелі — сябры БЦР, але зацятым ворагу Астроўскага /ён паходзіў з Сав. Беларусі/. Кіпель ўласьне працаваў ў Беларускім Аддзеле Міністэрства Гебельса, як Кіраўнік Сэкцыі Прапаганды і тым самым мусяў перайсьці ў новастворанае Бюро Інфармацыі пры БЦР. БЦР-аўцы гэтак панічна баяліся Кіпеля, які адкрыта называў іх Польскімі калябарантамі, што адмаўляліся ачоліць БІБ, бо маўляў Кіпель ня дасьць ім працаваць і будзе рабіць даносы да Немцаў, а гэтае пагражае канцэтракам, а мо' і смерцяй. Выкарыстаў гэтае Езавітаў і запрапанаваў на паседжаньні БЦР — мяне. Астроўскі і сябры супрацівіліся, але счакаўшы і не знайшоўшы больш ахвочых, Астроўскі згадзіўся на маю кандыдатуру, каб нарэшце Бюро ўрухоміць. Падлягаў я намінальна Кіраўніку Аддзелу Культуры БЦР — Яўгену Каханоўскаму /Калубовічу/, але фактычна быў самастойны. Ад Міністэрства Гебельса пераняўлі працоўных там Беларусаў як перакладчыкі і машыністкі /Радыё не перадалі/ лікам нешта 12 асоб/. Між іншым: Бакач, Анішчык, Жукоўская, Якубоўская, Вольха/. Дзеля сувязі з Нямецкімі ўладамі рэзыдаваў у нас Нямецкі ўрадовец Сувязі /Астзэйскі Немец/, які ў нашую працу не ўмешваўся і абмяжоўваўся да перадачы нам Нямецкіх ахвіцыяльных матэрыялаў дзеля перакладаў на Беларускую мову, ды залатвяў грашовыя справы.

Кіпель застаўся ў нас Кіраўніком Аддзелу Прапаганды і кіраваў пасыланьнем Прапагандыстаў у лягеры работнікаў, гэта яго задавальняла і ў нашыя іншыя справы ня ўмешваўся, жывучы са мною карэктна. Ад Уласаўцаў і Украінцаў я даведаўся, што Немцы «памягчэлі» і згаджаюцца на павялічэньні складаў Бюраў новымі людзьмі. Вось тады і паўстала мая думка зрабіць нашае Бюро гэтак сказаць «азыльлям» — прытулкам для ратаваньня з работніцкіх лягероў нашых пісьменьнікаў і паэтаў. Калубоўскі маю ідэю падтрымаў і пачаў пасылаць да нас ўсіх аб'явіўшыхся і знойдзеных пісьменьнікаў. Так прыйшоў да нас: Ліманоўскі, Рамаyоўскі, Цэлеш, Случчанін, Лябада, Сяднеў, Вірок, Сумны /сьвятар/, Клішэвіч, Камароўскі, Луновіч, Няміга. Мы патварылі розныя «радакцыі»: Літаратурнага часапісу «Ўскалось» /набор альманаху згарэў падчас бамбардаваньня Лейпцыгу/, Дзіцячай Літаратуры, Прэсавай /Весткі БІБ — выйшла пару нумароў/, Палітычнай Літаратуры /выйшлі Прамовы Астроўскага, Шкялёнка, гэн. Езавітава на Другім Кангрэсе/ і іншае. Рэшту людзей зьмяшчалі як «прапагандыстаў» у аддзеле Кіпеля. Зьвярнулася да мяне і жонка Беларускага падсавецкага пісьменьніка Глебкі, якая аказваецца была працаўніцай Беларускай Сэкцыі Радыя Гэбельскага міністэрства і была адтуль выкінена, бо адмовілася жыць з кіраўніком Сэкцыі некай Беларускай поскудзяй /пасьля пражываў у Англіі/. Я зарызыкаваў выратаваць жанчыну. Таму што мы дамагаліся /праз БЦР/ адданьня Радыяперадач нам, рашыў напралом арганізаваць свой Радыёаддзел і вызначыць яе кіраўніком Глебчыху. Паразумеўся з Каханоўскім. Ён пагадзіўся, але на маю поўную адказнасьць і лічыў, што гэта вельмі рызыкоўна. Калі я ахвіцыяльна паведаміў праз свайго Нямецкага Ўрадоўца Лучнасьці аб прыняцьці на працу Глебчыхі, той падняў гвалт. Ён запатрабаваў яе звальненьня, бо яна маўляў западазронная ў супрацы з Саветамі /маўляў перадавала, як анонсарка, ўмоўныя словы па Радыю Саветам і г.п./. Я зволніць яе адмовіўся, бо паводле маіх вестак — гэта помста Кіраўніка Гэбельскага Аддзелу Радыя за адмовы Глебчыхі сужыцьця з ім. Пасьля пару дзён спрэчак справа заціхла і Глебчыха засталася нашым штатным працаўніком і атрымала грошы. Хоч радыя мы не атрымалі, але Аддзел Радыяперадач заіснаваў! Гэта была мая, як акрэсьліў Каханоўскі, найрызыкоўнейшая спрэчка з Немцамі. Нашае Бюро такім чынам сталася якбы ратунковым азылям для нашых пісьменьнікаў, якіх мы аднаходзілі ў розных лягерах і мяйсцох Нямеччыны. Аднак і тут знайшоўся незадаволены. Гэта быў М. Сяднёў, які прыбіўся да нас пазьней і таму быў накіраваны ў групу «прапагандыстаў», а яму праглася становішча радактара, бо лічыў сябе, што ён вынятак і гэні. Тут мы зачалі сваю нелегальную Грамадаўскую арганізацыю пад крыптанімам «Двупагоні», ды прыдумалі ахвішавацца гэтым знакам, як эмблемай БІБ. Аднак прышлося доўга дабівацца згоды Каханоўскага, г. зн. БЦР, на гэтае, бо ён уважаў, што мусім на сваіх выданьнях ставіць «Пагоню», як дзяржаўны гэрб. Мы запярэчвалі, бо БІБ ня быў «дзяржаўнай» установай, як лічылася БЦР, а толькі ёй падлягаючай. Такім чынам «Двупагоня» зьявілася на нашых выданьнях.

Маючы праз «прапагандыстаў» сувязі з усімі работніцкімі і юнацкімі лягерамі, мы закладалі там нашую арганізацыю ў хворме «постаняў» з аднаго да трох сяброў, злашча ўва ўсіх лягерах Беларускай Моладзі, якія былі пад апекай Ганька «фюрараў» і Бараноўскага. у пачатку 1945 году зарганізавалі мы падачу Мэмарыялу да Астроўскага з дамаганьнемператварыць БЦР з мянаванцаў Немцаў, на прадстаўнікоў усіх існуючых Беларускіх арганізацыяў да вайны, як Грамада, Хрысьціянская Дэмакратыя, Сялянскі Саюз, ТБШ, Інбелькульт і інш., ды ўтварыць Урад на выгнаньні. /БЦР мела паасобныя аддзелы, а не «Кабінет Міністраў»/. Астроўскі прыляцеў з поўдня ў Бэрлін і разам з Віцэпрэзыдэнтам БЦР — Шкялёнкам спаткаўся зы мною і гэн. Езавітавым. Выслухаўшы нашыя довады, дараўчыў далейшае Шкялёнку. Было дамоўлена часова стварыць Урад /БЦР/ з 6-ці асоб — тры ад нас і тры ад БЦР. Нашым меў быць Старшыня Ураду У. Тамашчык /пасьлейшы Архіяпіскап БАПЦ/, ён не належаў да «Двупагоні», але сьціслa супрацоўнічаў з намі /гэн. Езавітаў як Міністар Вайсковых Справаў/ таксама сьціслa супрацоўнічаўшы з намі/, і я, як кіраўнік Культурных Справаў, Прэсы і Сувязі. Ад БЦР: Шкялёнак — Замежныя Зносіны, Бяленіс — Справы Самапомачы—Самаўправы. Трэцім Шкялёнак дамагаўся вызначыць рад. Стася Станкевіча, як «Міністра Прэсы». з чаго вынікла гарачая спрэчка. Шкялёнак паставіў ультыматум ад імя Астроўскага, што калі мы не пагодзімся на Станкевіча, дык перамовы будуць сарваныя. Прышлося пагадзіцца. Сам Станкевіч ўжо быў уцёк з Бэрліну і Хведар Ільляшэвіч, ягоны заступнік прыбег да нас са спалохам, што рабіць: уцёк, не паведаміўшы нікога — Радактар. Так мы перанялі «Раніцу».

На першай старонцы мы зьмясьцілі Камунікат аб стварэньні Беларускага Ураду з вылічэньнем асоб, якія ўвайшлі ў ягоны склад. Вестка была сканфіскавана Нямецкай Ваеннай цанзурай і засталося толькі пустое мейсца. /У другім нумары ўсё-ж малую зацемку ўдалося прасунуць/.

На першай старонцы мы зьмясьцілі Камунікат аб стварэньні Беларускага Ураду з вылічэньнем асоб, якія ўвайшлі ў ягоны склад. Вестка была сканфіскавана Нямецкай Ваеннай цанзурай і засталося толькі пустое мейсца. /У другім нумары ўсё-ж малую зацемку ўдалося прасунуць/.

Калі Дэлегацыя з Тамашчыка і Ільляшэвіча зьявілася да Ўсходняго Міністэрства з паведамленьнем, што створана Урад БЦР, ведаючы Беларускімі Справамі ўрадовец кінуў: ніякіх Беларускіх Урадаў не прызнаем, а нашая БЦР сядзіць на Поўдні. Такім чынам скончылася справа нашага ўсамадзельненьня. Варта ўспомніць, што я ад імя «Двупагоні» быў запрошаны на апошнюю нараду нашых вайскоўцаў і іхняй «Незалежніцкай партыі». Нарадай кіраваў фактычны іхны Правадыр — маёр Беларускай Краёвай Абароны — Родзька. Я быў адзіны «цывільны» ад палітычнай групоўкі, калі ня лічыць Ганька — Правадыра Саюзу Беларускае Моладзі, які выступіў на нарадзе з пакаяньнем, што вінаваты, бо занадта верыў Гітляроўцам і хоча адкупіць сваю віну перад народам, далучыўшыся да нашых антысавецкіх партызанаў /што і зрабіў/. На нарадзе пастаноўлена зьмяніць на прапанову маёра Родзькі назоў «Незалежніцкай Партыі» на «Беларускую Вайсковую Арганізацыю», на ўзор гэткайжа Польскай, дзеля дзеяньня на Беларусі. Маючы як госьць дарадчы голас, я ад імя «Двупагоні» выступіў процій кіданьня маладых хлапцоў на Беларусь з Нямеччыны для партызанкі, бо яна безсэнсная, калі ня будзе ў хуткім часе вайны з Саветамі. А паводле нас вайны гэткай ў бліжэйшыя 5-6 год няма што чакаць. Вайскоўцы заглядаліся інача́й, але прынялі да ўвагі нашую засьцярогу і пастанавілі, калі ня выбухне вайна, парты-анку па 5-ці гадох — зьліквідаваць, калі яна яшчэ будзе існаваць. Я ад імя «Двупагоні» цьвердзіў, што лепш захаваць нашыя маладыя кадры па вайне ў Эўропе, што прынясе Беларусі больш карысьці ў прышласьці для яе вызваленьня, чым пасылаць у лес.

Вяртаючыся да залажэньня Беларускага Інфармацыйнага Бюра, варта ўспомніць аб былым пастары Мэтадыстаў — Пятроўскім. Восьжа перамаючы ад Міністэрства Гэбельса — Беларускі Аддзел з усімі ягонымі працаўнікамі, я катэгарычна адмовіўся прыняць да сябе і былога Начальніка Беларускага Аддзелу ў тым Міністэрстве — былога Беларускага Пастара, адгуляўшага досыць паганую ролю на гэтым становішчы. Я ведаў, што прыняўшы яго буду мець ў Бюро ахвіцыяльнага Гітляроўскага агента, бо ён падаўся як «фолькcдойч» — Немец з паходжаньня і быў слынны як Нямецкі прыслужнік. Як вядома, мэтадызм прыцягнулі на Зах. Беларусь нашыя нацыянальныя дзеячы, каб зрабіць нацыянальнай верай, спадзяючыся на вялікую матэрыяльную дапамогу гэтай Царквы на Беларускія нацыянальныя мэты. У Мэтадыстычную акцыю ўлучыўся: Антон Луцкевіч, санатар Ўласаў, М. Бурсэвіч і Гальляш Лейчык. Гэты апошні пераклаў на Беларускую мову больш 100 Мэтадысцкіх рэлігійных песьняў. Перакладзена па Беларуску Богаслужбу. Адчынена Мэтадыстычныя парахвіі.

У аднэй з гэтых парахвіяў /здаецца ў Дзярэччыне/ аб'явіўся пастарам Пятроўскі, які ў адрозьненьне ад ініцыятыўнае групкі не допускаў у сваёй парахвіі ніякіх нацыянальных праяваў паза сьціслa рэлігійных. Зьняверыўшыся часам ў магчымасьцях Мэтадызму ў спалуцы ў Беларускім патрыятызмам — Ініцыятары яго пакінулі на чале з Гальляшом Лейчыкам. Засталася толькі парахвія Пятроўскага.

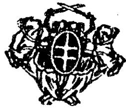
Па вайне Пятроўскі апынуўся ў Амэрыцы. Спрабаваў закласьці Мэтадыстычную парахвію, але іншыя Беларускія Прапаведнікі з ім не змаглі сужыць. Тады пакінуў пастарства і асяліўшыся на Флярыдзе заклаўшы сваю сямейную Беларускую Асьветную Фундацыю, ды заняўся перакладам па Беларуску Грэцкіх філёзафаў і іх выданьнем.

СТАНОВІШЧА НА БЕЛАРУСІ ПАВОДЛЕ З. ПАЗЬНЯКА — ПРАВАДЫРА БНФ

Старшыня Сойму БНФ — З. Пазьняк асьведчыў: што патэнцыял Нацыі за апошнія 70 год вычарпаны. Вёска абязлюдзела. Чалавек пазбаўлены уласнасьці ня здольны на тварэньне, ён ператвараецца ў люмпэна. Страчана і гарадзкая культура. Праз сучасную урбанізацыю адбываецца далейшая асыміляцыя народу, перш за ўсё яна закранае моладзь. Ідзе разьбешчаньне моладзі. Разбураецца мараль, духоўнасьць, вера ў Бога. Каб прадухіліць катастрофу: неабходна стварыць нацыянальныя інстытуты. А гэта — Дзяржава, Школа, Рэлігія...

УСЕ «ПАРАСТРОЙШЧЫКІ» ПАКІНУЛІ ГАРБАЧОВА

Адкрыты пераход Гарбачова да зацягваньня пятлі над народамі Сав. Саюзу, змусілі ўсіх прыхільнікаў ягонай «перабудовы» адмовіцца ад супрацы з Гарбачовым. Ад супрацы з ім адмовіліся: галоўны архітэкт «перастройкі» Аляксандар Якаўлеў, Эканамічны кіраўнік — Віцэ-Прам'ер: Леанід Абалкін, Аўген Прымакоў, — Экспэрт па Міжнароднай палітыцы, Станіслаў Шаталін, Мікалай Петракоў, Сьцяпан Сітар'ян, Юры Осіп'ян, Вадзім Бакацін і шмат іншых.

ПРАПАНОВА

Камітэт Вольнае Беларусі прапануе паклканьне Адумыснай Сьледчай Камісыі Дзяржаўнага ўзроўня, дзеля дасьледваньня злачыннай дзейнасьці Камуністычнай Партыі на Беларусі ды пастаўленьня яе да адказнасьці за дзеяньні даверушыя амаль да зьнішчэньня Беларускага Народу, як Нацыі.

Дзеля разгляду гэтага абвінавачаньня пакліканая Рэспубліканскімі ворганамі Камісыя павінна разглядзець справу:

1/ Захопу пры дапамозе насланымі звонку збройнымі адзінкамі, зложанымі з Латышоў, Расейцаў, Палякаў у 1918 годзе, ўлады над Беларусяй Камуністычнай партыяй, складзенай са злачынцаў не Беларускага паходжаньня, ды утварэньне з Беларускіх земляў Расейскае калёніі пад назовам: «Западнай Областьці», ці «Западнай Коммуны» з забаронай Беларускае мовы і культуры, а потым БССР.

2/ Недапушчэньне да ўрэчаісьненьня Пастановаў Створанай Першым Ўсебеларускім Кангрэсам Актам 25-га Сакавіка 1918 году Беларускай Народнай Рэспублікі.

3/ Управаджаньне на ўсіх Землях Беларусі татальнага тэрору і дыктатуры Камуністычнае Партыі, ў выніку якога згінула мільёны насельніцтва.

4/ Пазбаўленьне сялян зямлі і загнаньне іх у калгасны прыгон — нявольніцтва, зьнішчажаючы пры гэтым і вызозячы ў Сыбір нязьлічаныя колькасьці Беларускага насельніцтва.

5/ Анэксыі да Расейскай Рэспублікай ўсей Ўсходняй Беларусі з Смаленскіх, Бранскіх і Захадня-Пскоўскіх земляў, з пазбаўленьнем насельніцтва ня толькі праву да свае нацыянальнай дзейнасьці, але і іхнага нацыянальнага імя.

6/ Зьверская ліквідацыя Беларускай Аўтакефальнай Царквы, перасьлед ўсіх Рэлігійных дэнамінацыяў, растрэлы сьвятароў і манахаў, ды нішчэньні Храмаў.

7/ Утварэньне рэпрэсыўнага апарату ЧАКА, ГПУ—НКВД, КГБ. Масавыя рэпрэсыі па зьнішчэньні Беларускай інтэлігенцыі 1930-33-37 гг.

8/ Татальнае нішчэньне Беларускай культуры і мовы, ліквідацыя Беларускіх школаў, прымусовае прыстасаваньне Беларускага правапісу і мовы да Расейскае.

9/ Хвальшаваньне Гісторыі Беларусі, нішчэньне Беларускіх Гістарычных помнікаў.

10/ Фінансаваньне Дзяржаўным коштам патрэб Камуністычнай партыі на шкоду народу. Падтрымоўваньне міліярднымі падачкамі Камуністычных бандаў Кубы, Анголы, Абісініі, ды бандаў Паўдзённай Амэрыкі, коштам паняволеных народаў СССР ў тым і Беларускага.

11/ Прыўлашчэньне ўсяго народнага дабра, даправаджаньне ў выніку Беларускага народу за 70 з лішкам гадоў, да поўнай галечы, ды перatварэньне яго з людзіны, амаль што у бязвольных манкуртаў.

12/ Поўны развал Беларускай эканомікі, сельскай гаспадаркі.

13/ Укрываньне наступстваў Чарнабылю і адказнасьці бюракратаў за злачынную пабудову.

Камітэт Вольнае Беларусі

СЬВЯТКАВАНЬНЕ ЎГОДКАЎ Ф. СКАРЫНЫ Ў ВІЛЬНІ

Пасьля доўгіх год гаспадараваньня Літоўцаў у Вільні першы хіба раз прагучэла свабодна ў нашай старажытнай сталіцы, на ахвіцыяльных урачыстасьцях, Беларуская мова, тая мова, якая была дзяржаўнай у гэтым месьце: яшчэ некалькі стагодзяў таму. Бо да гэтае пары Камуністамі кіраваная Літоўская Рэспубліка ганаравала паза сваёй мовай, толькі Расейскую і Польскую, не дапушчаючы да карыстаньня ў публічным жыцьці аўтахтоннай Беларускай.

Сталася гэтае з нагоды сьвяткаваньня 500 ўгодкаў нараджэньня нашага вялікага Асьветніка і Першадрукара д-ра Францішка Скарыны ў Вільні.

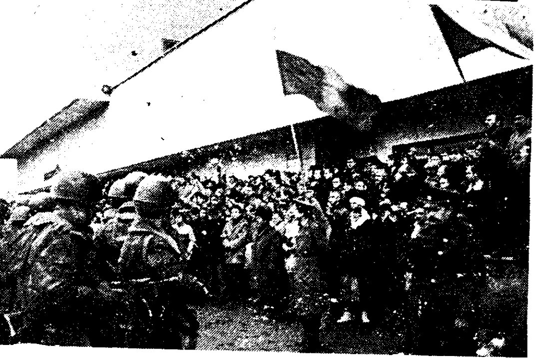
У Віленскай Каталіцкай Катэдры хіба першы раз ад яе шматгадовага існаваньня, Богаслужба была адпраўленай на Беларускай мове. /Там Служба адбываецца выключна на Літоўскай мове, а пры Цары і пад Польшчай на Польскай мове/. На Багаслужбе прысутнічалі Беларусы ня толькі Вільні, але і Менску і іншых куткоў Сав. Саюзу. Пасьля Багаслужбы калюмна сьвяткуючых з сваімі Беларускімі нацыянальнымі сьцягамі рушыла да дому Якуба Бабіча, дзе Скарына быў абсталяваў сваю друкарню, дзе была ўмацаваная мэмарыяльная табліца ў Літоўскай і Беларускай мовах /перад гэтым Памятковыя Табліцы сталяваліся толькі па Літоўску і Расейску/. Там прамаўлялі: Міністар Культуры Літоўскай Рэспублікі — Дарыяс Куоліс, Старшыня Дэпартамэнту да Справаў Нацыянальных Мяньшынь — Галіна Кабэцкайтэ і Віленчук — Беларус — Лявон Луцкевіч. Намесьнік Старшыні Вярхоўнага Савету БССР — Станіслаў Шушкевіч, Беларускі Каталіцкі Ксёндз і Беларускі патрыёт Ўладусь Чарняўскі з Вішнёва і іншыя. 'Ля Памятковае Табліцы ўскладзена кветкі і запалена сьвечы. Імшу ў Беларускай мове ў Віленскай Каталіцкай Катэдры адслужылі айцец Ў. Чарняўскі і Біскуп Тадэвуш Кандрусэвіч.

АДДЗЯЛІЦЬ ВІЛЕНШЧЫНУ АД ЛІТВЫ

Маскоўская «Праўда» паведаміла аб праўдападобным ўвядзеньні безпасярэднага «Прэзыдэнцкага Праўленьня» над Вільняй і Віленшчынай для «пратэкцыі нацыянальных мяньшынь» /Палякаў і Расейцаў/. Гэта значыць увесьці Ваенны Стан, пазбавіўшы Літоўскія ўлады кіраваньня ў гэтым раёне.

У пратэстацыйнай дэманстрацыі проціў наезду Камуністычных збройных Сілаў ў Вільні побач Літвінаў узялі удзел і Беларусы са сваімі нацыянальнымі сьцягамі.

ВІЛЬНЯ

КАНАДА НА ДАПАМОГУ АХВЯРАМ ЧАРНАБЫЛЮ

Міністар Замежных Справаў Канады — Джо Клярк падаў, што Канада перадае Сав. Саюзу коштам $25 тысяч даляраў 500 дазімэтраў /дэтэктары радыяцыі/. 15 тысяч даляраў ў Чырвоны Крыж на Рэгібілятацыйную Праграму ахвяр Чарнабылю. Кіраўніцтва Атамнай Энэргіі Канады зарганізуе адумысныя дасьледчыя Праграмы досьледаў заканжаных абшараў.

«ПЕСНЯРЫ»

«ПЕСЬНЯРЫ» Ў АМЭРЫЦЫ

Вядомы Беларускі Вакальна-музычны Гурт «Песьняры» выступіў з сваімі канцэртамі ў Злучаных Штатах, прысьвячанымі 20-ым угодкам Беларускага Поп-Гурта. «Песьняры» выступілі ў Філядэльфіі, Клііўляндзе, Балтыморы, Лос-Анжэлес, Чыкага і іншых мяйсцох Амэрыкі.

У АБАРОНЕ ХАРВАТЧЫНЫ

26-га студзеня адбылася перад Сіты Гол вялікая дэманстрацыя Харватаў у абароне Харвацыі перад спробамі Камуністычнага Ўраду Югаславіі здушыць Харвацкую Рэспубліку, якая імкнецца да поўнае незалежнасьці, пагражаючы збройным нападам Югаславянскай Арміі, кіраванай Сэрбамі, якія адгульваюць у Камуністычнай Югаславіі ролю пануючага акупанта. У больш чым трохтысячнай дэманстрацыі прымалі удзел і прадстаўнікі Камітэту Вольнае Беларусі на чале з рад. В. Вірам.

НА БЕЛАРУСІ АДНОЎЛЕНА ГРАМАДА, ЯК НАШЧАДНІЦА ГІСТАРЫЧНАЙ ГРАМАДЫ

У Сав. Газэтах зьявілася Дэклярацыя заснойнікаў Беларускае Сацыял-Дэмакратычнае Грамады, як наступніцы Гістарычнай Беларускай Народнае, а потым Сацыялістычнае Грамады. Дэклярацыю падпісалі Наролныя Дэпутаты: Анатоль Вярцінскі, адзін з Радактароў «ЛіМ», М. Аксаміт, М. Крыжаноўскі, С. Навумчык, Аўген Глушкевіч, Лявон Дзейка, У. Заблоцкі, Яўген Цумара, Алег Трусаў, Пісьменьнікі: Эрнест Ялугін, Мікола Гіль — Галоўны Радактар «ЛіМ», С. Законьнікаў, Анатоль Сідарэвіч /публіцыст/, Міхась Ткачоў — гісторык, М. Чарняўскі — гісторык, Г. Штыхаў — гісторык, С. Тарасаў — гісторык, М. Кійко — эканаміст, У. Кулажанка — эканаміст, Зьміцер Санько — радактар і іншыя.

ЯНЫ НЕ ЗБГРАЮЦЦА ВЫВОДЗІЦЬ ВОЙСКІ З ПОЛЬШЧЫ

Камандуючы Групай савецкіх Войскаў у Польшчы гэн. Дубінін ў сваёй газэце «Знамя Победы» заявіў, што Савецкія войскі ня гледзячы на просьбы Польскіх Ўладаў ня будуць выведзеныя з Польшчы ў гэтым годзе. Савецкія гарнізоны будуць выведзеныя толькі пасьля пакіненьня Савецкімі Вайскамі Нямеччыны, што разкладзена на 4 гады. Гэнэрал Дубінін абвінаваціў новае Кіраўніцтва Польшчы, што яно варожа ўстасункоўваецца да Савецкіх жаўнераў і што гэтае ганьбіць Польшчу, якая «вызвалена» маўляў Савецкімі жаўнерамі. Прадстаўнік Міністэрства Замежных Справаў Польшчы адказаў на гэтае, што Польшча сяньня зьяўляецца Сувэрэннай Незалежнай Дзяржавай, Урад якое пастанаўляе аб тым, хто і ў якой лічбе знаходзіцца на яе абшары, а такжа хто і ў якім напрамку гэты абшар перасякае...

ПАКІНУЦЬ УСЁ ПА СТАРОМУ!

Зьезд Народных Дэпутатаў СССР ў сьнежані прагаласаваў, каб пакінуць стары назоў СССР замест прапанаванай Гарбачовым замены назову «Сацыялістычныя» /Рэспублікі/ на «Сувэрэнныя». Таксама адкінута прапанову абмяжаваць назоў да трох літар —«ССР» /Саюз Савецкіх Рэспублік/. Мэр Масквы, так званы «радыкал» Собчак, запрапанаваў назваць цяперашні СССР як свайго часу прапанаваў Сахараў: — Саюз Савецкіх Рэспублік Эўропы і Азыі /?/. А была прапанова аб ахрышчэньні новага твору «Дагаворам між Расеяй і яё Калёніямі». Аднак найбольш цынічны быў выступ Дэпутата ад БССР Аляксандры Жураўлёва. Гэты запраданец Масквы выступіў з прапановай замяніць назоў Савецкага твору проста назовам «Расія» і зьвярнуцца да Мітрапаліта Расейскай Праваслаўнай Царквы Піцірыма багаславіць гэты назоў! «Наша радзіма — Расея і я прапаную каб мы называлі сябе далей, як называлі даўней — Расея». Абураныя Дэпутаты «нацмэны» абурліва сустрэлі гэтую халопскую прапанову «Беларускага» выродка, ды пыталіся, што да гэтага мае мець Мітрапаліт Піцірым, замест ма[illegible] ў Царкве. Як вядома, і сам Патрыярх Аляксей былы сэксот НКВД і вось гэтыя Піцірымы выступілі публічна увесьці ваенны стан ў СССР каб спыніць «сэпаратызм» — вызваленьне народаў СССР.

РАСЕЙСКІ ДЭМАКРАТ АБ САВЕЦКІМ ЛАДЗЕ ЦЯПЕР

/Дэпутат Ленсавету А. Родзіні з прамовы на Сэсыі Ленсавету/.

... У краіне кіруе Камуністычна-КГБэшгая мафія, квітнее і разрастаецца аграмадны Апарат КГБ,— апарат прафэсыйных злачынцаў, зьяўляюцца новыя карныя ворганы для ўціску дэмакратыі, якіх ня было н'ат пры Сталіне, — гэта СПЭЦНАЗ і ОМОН... У Савецкай старонцы няма грамадзкага супольства, як практычна няма і грамадзян. Есьць нявольнікі і халуі, гатовыя выконвыць былее якую каманду свае незаконнае Дзяржавы, якую хоць і ня любяць, але дзеля свайго палохлівага духу, страшэнна баяцца і калі толькі Камуністычная Дзяржава ўзмахне бізуном, дык Савецкая людзіна яшчэ ніжэй падгінае свае каленкі і паўзе на трыбусе, замест таго, каб падняцца паўстаць і зькінуць гэтую Дзяржаву са сваёй шыі... /прамову гэтую перарвана на палове ў Радыёперадачы/.

САЮЗ БЕЛАРУСКІ Х ВАЙСКОЎЦАЎ

У Маскве паўстаў Арганізацыйны Камітэт Саюзу Беларускіх Вайскоўцаў, які мае дзеяць па ўсім Сав. Саюзе.

КАМУНІСТЫ БЕЛАРУСІ — ДЗЬВЕ ГРУПЫ

Паводле «ЛіМ» ў КПБ выкрэсьліліся 2 групы. /«Поўны Назад» Юркі Дракахруста/... ў рамках Беларускай Кампартыі маюцца ў наяўнасьці два праэкты, дзьве прапановы на конт таго, як захаваць сваю ролю і сваю ўладу. Адзін актыўна разьвінаецца групоўкай В. Чыкіна — Другога Сакратара Менскага ГК КПБ. Гэта клясычны Сталінізм, адмаўленьне нават тых нямногіх прыкмет цывілізаванасьці, якія набыла Кампартыя ў пасьлясталінскі пэрыяд. У аснове гэтай ідэі ляжыць адкрытая стаўка на люмпэна, на палітычную дэмагогію. Групоўка Чыкіна арыентаваная на Об'єдіненый Фронт Трудящихся, на таварыства «Единство» — Н. Андрэявай і іншыя арганізацыі гэтага кшталту. Трэба аднак зазначыць, што ідэя гэтая не пазбаўленая будучыні. У нашай краіне збольшага ўдалося стварыць новага чалавека «Гомо Советікус», які можа быць добрай сацыяльнай базай для Чыкіна і ягоных аднадумцаў.

Другая ідэя зьвязана з імем П. Краўчанкі — Міністра Замежных Справаў БССР. Яна грунтуецца на двух не пазбаўленых слушнасьці меркаваньнях. Па першае перабываньне Беларусі ў складзе СССР мае для «Беларускага камунізму», як свае плюсы, так і свае мінусы. Да ліку адмоўных бакоў адносіцца тое, што кіраўніцтва КПСС ўсё-ж схільнае да «заразы» Свабоды і дэмакратыі, у той час як кіраўніцтву КПБ даводзіцца часьцяком рабіць, ці дазваляць рабіць тое, што само па сабе, яно пакуль ў стане не рабіць і не дазваляць... нацыянальная... ідэалёгія БНФ ... сама па сабе не зьяўляецца антаганістам Камуністычнай, не выключаны і нават магчымы іхны сымбіёз. Гэтыя 2 мяркаваньні наводзяць на лумку пра магчымасьць «альбанізацыі» Беларусі. Гаворка ідзе аб тым, каб зрабіць стаўку на Нацыянал-Камунізм, адмяжаваць Беларусь ад суседніх Рэспублік, дзе ўжо ярка гарыць паходня свабоды і такім чынам пераседзець да лепшых часоў...

НАВАТ Ў АПАНАВАНАЙ КАМУНІСТА-ФАШЫСТАМІ БССР!

Вярхоўны Савет БССР, хоць і апанаваны Камуністычнай зграяй, змушаны быў на прапанову апазыцыі з БНФ прыняць рэзалюцыю, асуджаючую застасаваньне Сав. Збройных Сілаў супроць мірнага насельніцтва ў Вільні і выказана ад імя Беларусі спачуваньне сем'ям палёгшых і ўсяму народу Літвы.

БЕЛАРУСКІЯ ПІКЕТЫ 'ЛЯ ЎВАХОДУ ДА ПОЛЬСКАГА КОНСУЛЬСТВА Ў МЕНСКУ

Падчас наведаньня Менску Міністрам Замежных Справаў Польшчы Скубішэўскім Польскі Кансулят пікеталі Беларускія студэнты пратэстуючы процiў перасьледваньня Беларусаў у Беласточчыне пад Польшчай.

БССР — ЦЭНТРАМ АНТЫЛІ ТОЎСКАЙ АКЦЫІ

Як падала незалежная Беларуская прэса БССР, ў Менску, а не ў Ві льні , выдаецца Камуні стычны ворган Кампартыі Лі твы — КПСС «Лі тва Савецкая», а на нядаўным Зьездзе Кампартыі Беларусі былі гасьцьмі Прадстаўні кі Кампартыі Лі твы прасавецкага адламу: Лі товец Буракавячус і Паляк У. Швед, які я процi ў незалежнасьці Лі твы і за стварэньне Польскага Ві ленскага Краю ў межах СССР.

ПАМЯТКОВАЯ ТАБЛІЦА Ў ГОНАР МЕЛЕЦІЯ СМАТРЫЦКАГА

Паблізу Роўна на Валыні, ў Дэрманскім манастыры адбылася ўрачыстасьць ўмураваньня Памятковае Таблiцы стараветнаму Беларускаму /і Украінскаму/ рэлігійнаму і асьветніцкаму дзеячу — Япіскапу Мялецію Сматрыцкаму, пахаванаму у гэтым манастыры.

ПІКЕТЧЫКІ Ў НАРОЎЛІ

У Нароўлі насельні цтва выступі ла з пі кетамі , дамагаючы хутчэйшага адсяленьня з Закажанай радыяцыяй Зоны. Розпуску сяньняшняй паўвыбаранай Вярхоўнай Рады БССР, ды правядзеньне новых, дэмакратычных выбараў і апублі каваньне стратаў, якi панесла БССР ў сувязі з урадавай бляхадай суседняй Лі твы.

ЧАРНАБЫЛЬ І ЎСХОДНЯЯ БЕЛАРУСЬ

Толькі цяпер пасьля чатырох год па Чарнабыльскай катастрофе, ў Бранску на Ўсходняй Беларусі на Кангрэсе, ў якім прыняла удзел 48 гарадоў і мясьцечак, пастаноўлена паклікаць «Чарнабыльскі Саюз». Кангрэс сьцьвердзіў, што «эпіцэнтрам» Чарнабыльскай радыяцыі зьяўляецца Бранская частка Расійскай Фэдэральнай Рэспублікі і што 50 тысяч жыхароў пражываюць у атручаных радыяцыяй раёнах.

ПАНЫ РАЗПАЯСВАЮЦЦА!

У Менску пачала выходзі ць новая газэта, выдаваная Камсамолам /Камуні - стамі — студэнтамі Менскага Дзяржаўнага Уні вэрсытэту пад назовам: «Такая Жі знь» ў Расейскай мове. Як бачым, Маскоўская агэнтура, пануючая ў БССР, нават не прабуе выконваць прынятыя пастановы аб Дзяржаўнай мове Распублі кі !

НЕ ДЫПЛЯМАТЫ, А АГЭНТЫ КГБ

Група Савецкіх супрацоўнікаў Сакратарыяту Злучаных Нацыяў напісалі пісьмо ў «Новае Рускае Слова», ў якім пішуць, што 40% ўсіх Сав. працаўнікоў Сакратарыяту ЗН — гэта кадровыя супрацоўнікі КГБ, а прыблізна 25-30% да іх, плачаныя інфарматары КГБ. Злашча вялікі працэнт супрацоўнікаў КГБ ў Прадстаўніцтвах Украіны і Беларусі.

А ЎЛЕПЕЛІ ЯШЧЭ ПЕРАСЬЛЕДУЮЦЬ ЗА БЕЛАРУСКІ СЬЦЯГ!

На мі тынгу пад поклі чам «Незалежная Беларусь», як належыцца патрыётам — лунаiлі Беларускі я сьцягі . Старшыня Гарвыканкаму Ганчар абвесьціў аргані затару мі тынгу У. Шушкеві чу, што той будзе пакараны пеняй за скарыстаньне з нацыянальнай сымболікі на мітынгу.

ЗЬЕЗД КАМПАРТЫІ Ў МЕНСКУ БЫЎ УГАНАРАВАНЫ СТРАЙКАМ РАБОТНІКАЎ

26-га лістапада 1990 г. адбыўся Пратэстацыйны страйк работнікаў камунікацыі, з дамаганьнем выдаленьня Камуністычных Камітэтаў з прадпрыемстваў і прысьпяшэньня дэмакратычных рэформаў. Страйк быў арганізаваны Саюзам Работнікаў Беларусі. Падчас самога Зьезду 28-га лістападу, будынак, дзе адбываўся Зьезд, быў акружаны дэманстрантамі-пікетчыкамі, з дамаганьнямі дэмакратычных зьмен.

У СТАЛІ ЦЫ БЕЛАРУСІ НЯ МОЖНА ЗНАЙСЬЦІ МАШЫНІ СТКУ З БЕЛАРУСКАЙ МОВАЙ!

«Лі М» падае, што ня гледзячы на доўгі я пошукі і на звароты да установаў, ведаючых ўладкаваньнем на працу, так і не ўдалося Саюзу Мастакоў Беларусі знайсьці машыністку, ведаючую і пі шучую па Беларуску. Ахві цыяльныя дзейні кі асьведчылі , што гэткага профі лю працаўні цы ня шыкуюцца.

АСЫМІЛЯТАРСКІЯ НАЛЁТЫ З МЕНСКУ

Як падае Беластоцкі «Часопіс», туды наведалася пры дапамозе вядомай антыбеларускай Кагабэшніцкай агэнтуры г.зв. Таварыства «Радзіма» з Менску

ДЕПУТАТЫ МЕНСКАГА ГАРСАВЕТУ ПРАТЭСТУЮЦЬ

У сувязі з падзеямі ў Ві льні — Дэпутаты Гарадзкога Савету Менску выдалі асьветчаньне, ў каторым гостра крытыкуюць ужыцьце Сав. Збройных сілаў у Ві льні процi ў мі рнага насельні цтва, давёўшага да замардаваньня 13-ці жыхароў, у тым жанчын і дзецяў.

КАЛЯДНЫЯ ЗВЫЧАІ БЕЛАРУСІ

Як штогод ў паказах Калядных сьвяткаваньняў розных народаў, аргані заваных пры дапамозе Чыкагоўскага Музэю Навукі і Індустрыі, ўзялі удзел і Беларусы. /Беларуская Вуні яцкая Парахві я/. Кі раўні чкай паказу адгод зьяўляецца сп-ня Вера Рамук.

ПОЛЬСКІ ЧАСАПІС НА БЕЛАРУСІ

У Лідзе ахвіцыяльна зарэгістраваны і выйшаў з друку Польскі часапіс «Земя Лідзка», як двумесячнік, як ворган Саюзу Палякаў на Беларусі. Друкуецца часапіс у Польшчы ў Любліне. Цікава, што ані воднага Беларускамоўнага часапісу на Беларусі, ў тым і Лідзкага, пануючая ў БССР камуністычная мафія зарэгістраваць адмаўляецца.

ПОЛЬСКІ НАЦЫЯНАЛІ СТ З ТАРОНТА ПРОЦІ Ў НЕЗАЛЕЖНАСЬЦІ ЛІ ТВЫ

Радактар «Польскага Экспрэсу» ў Таронце Аляксандар Прушынскі , бацькі якога мелі калісьці маёнтак ў Ваўкавышчыне, як падае Польскі тыднявік «Эхо», выступі ў процi ў незалежнасьці Лі твы ў Польскай Тэлеві зыі ў Ві льні /кантраляванай Савецкі мі ўладамі /.

СУСТРЭЧА НОВАГА ГОДУ Ў САЎТ РЫВЭРЫ

Сустрэча — Навагодні Баль адбыўся ў залі Беларуска-Амэрыканскага Грамадзкага Цэнтру пад гукі аркестры Альхоўскага. На Сустрэчы малі выступі ць вядомыя зоркі Ансамблю «Жыві цы» з Менску: Валентына Пархоменка і Алесь Казак.

ПАЛЯКІ ЗВАРАЧВАЮЦЦА З ДАМАГАНЬНЕМ ЗВАРОТУ ЎЛАСНАСЬЦІ

Урадовая Польская прэса падала, што праз Польскі Урад 159 Польскіх ўласьнікаў маемасьці на Беларусі, зьвярнуліся з дамаганьнем яе павароту ім. Польскі Урад абвесьціў, што прымае заявы аб павароце нярухомай маёмасьці Польскіх грамадзян на тэрыторыі БССР да 1933 году.

УГОДКІ АБВЕШЧАНЬНЯ НЕЗАЛЕЖНАСЬЦІ ЛІТВЫ

З нагоды 73-іх ўгодкаў абвешчаньня Незалежнасьці Літвы, Гэнэральны Консул Літвы Гэрыс Папас і Нацыянальная Экзэкутыва Літоўскага Канадыйскага Судруства ладзіла ўрачыстае сьвяткаваньне — прыняцьце ў прыцаркоўных залях Літоўскай Царквы Ўваскрошаньня ў Таронце. Удзел у сьвяткаваньні прыняў прадстаўнік «Беларускага Голасу» — Янка Ліхач.

НАРОДНЫ ФРОНТ СМАЛЕНШЧЫНЫ ЗА ЎЗЬЕДНАНЬНЕ З БССР

сп. Вінцук Вячорка паведамі ў Сойму БНФ пра свае апытаньне НФ — Смалян, які выказаўся ў 50% за паварот у межы Беларускае Распублі кі .

ДЭМАНСТРАЦЫЯ Ў МЕНСКУ СУПРОЦЬ КРЫВАВЫХ ПАДЗЕЯЎ У ВІЛЬНІ

З нагоды крывавай разправы Сав. акупантаў з жыхарствам Вільні ў Менску на плошчы Леніна адбылася дэманстрацыя пратэсту, у якой прыняла удзел больш 5 тысяч асоб. Былі арыштаваныя паасобныя адзінкі і падданыя пад суд.

МІХАСЬ КУКАБАКА АБ КАГАБІСТОЎСКАЙ «РАДЗІМЕ»

У сваім пісьме да «Свабоды» вядомы Беларускі дысыдэнт і палітвязень Міхась Кукабака так характарызуе Менскі аддзел Маскоўскага Таварыства Сувязі з Суайчыньнікамі за Мяжой «Радзіма»: «Для многіх не сакрэт, што «Радзіма» задуманая як арганізацыя прапагандысцкая пад патранажам КДБ. На працягу шмат гадоў яна толькі і рабіла, што сеяла варожасьць спаміж супляменьнікаў, дэзынфармавала эмігрантаў пра становішча ў СССР. Тут у Саюзе яна выхоўвала падазронасьць ды ненавісьць да ўсіх, хто зьяжджаў, ці зьехаў на Захад. Гэтак было, але гэтак і шмат ў чым застаецца і цяпер... /Кукабака ўспамінае ў пісьме некага Абрамчыка — прадстаўніка «Радзімы», прызначанага «апякаваца» наведаўшым Менск Гуртком «Васілёк». Ён-жа быў ахвіцыяльным дэлегатам «Радзімы» падчас братаньня гэтых Гэлістоўскіх агэнтаў з нашымі «прыстасаванцамі» і Вуніятамі ў Кліўлэндзе.

ПАМЁР ХВЕДАР ШЫБУТ

У Норт Плаце ЗША памёр Хведар Шыбут. Паходзіў з Стаўбцоўшчыны /Клецк/. У час Нямецкай акупацыі працаваў Беларускім настаўнікам і Школьным Інспэктарам.

Па вайне быў адным з закладчыкаў Беларускае Гімназыі ў лягеры для ўцекачоў — Міхельсдорфе ў Нямеччыне.

Танцавальна-вакальная група «Чараўніцы» з канцэртам. Канцэрт складаўся перадусім з «цэлага мора Расейскіх песьняў» і толькі некалькі Беларускіх. Канфэрансье прабаваў гаварыць па Польску з расейскімі слоўкамі, хаця прыехалі да Беларусаў.

ПРЫЗНАЛІСЯ!

У Маскоўскіх газэтах зьявілася прызнаньне, што Масква абдзеляла дыктатара Гусэйна хімічнымі сяродкамі для тварэньня атрутных газаў. Дык аказваецца, што тыя тысячы мірных Курдаў, атручаных у Курдыстане пры іхным сумірэньні Іракскім дыктатарам, былі атручаны пры дапамозе Маскоўскіх супольнікаў дыктатуры! Ня дзіва, што Гарбачоў са сваёй супалкай і цяпер так ходаецца тараваць свайго сябру па злачынствах над Курдыйскім народам!

Хроніка

У ГАСЬЦІНЕ Ў ЧАРНАГОРЦАЎ

18-га лютага адкрылася ў Таронце Выстава Чарнагорскіх мастакоў. На ўрачыстым адкрыцьці Выставы прысутні чалў рад. С. Хмара з сужонкай.

6—9 лютага адбылася ў Таронце Канфэрэнцыя Мастацтва ў Адукацыі Будучыні «Удзельнікаў Канфэрэнцыі прымаў ў Мастацкай Галярэі Антарыя Прам'ер Антэрыя: Боб Рэй Галёвым прыняцьцем. У Канфэрэнцыі бралі удзел прадстаўнікі «Баявой Ускалосі» і «Беларускага Голасу» на чале з С. Хмарай. Сярод гасьцёў Канфэрэнцыі быў Міністар Адукацыі Антэрыя, Міністар Культуры Бадэн-Вюртэнбэрг-Герард Мэер з Нямеччыны, Выдавец «Ле Дэвуар» — Ліз Бусонэт з Францыі, Яніна Гладкая і шмат іншых.

ПАМЁР МАСТАК ПЕТРА МІРАНОВІЧ

У Амэрыцы памёр вядомы Беларускі мастак Пётра Мірановіч. Меў 88 гадоў. Паходзіў з Дзьвіншчыны пад Латвіяй. У Рызе навучаўся ў Мастацкай Акадэміі.

ШТО ЯНЫ ЗРАБІЛІ З БЕЛАРУСКАЙ ГАРОДНЯЙ

Да ўжо існуючых Расейскамоўных пэрыёдыкаў у Гародні цяпер даданы новы: ворган Камсамолу: «24 Часа».

ПАМЁР КРАПІВА

У Менску памёр хіба найстарэйшы з Беларускіх пісьменьнікаў — сатырык і драматург — Кандырат Крапіва /Атраховіч/. Меў 95 гадоў. Паходзіў з Узьдзеншчыны. Меў усемагчымыя Савецкія ардэны і Дзяржаўныя нагароды.

ФОНД ДАПАМОГІ БЕЛАРУСКІМ СТУДЭНТАМ ПРАФ. І. ЛЮБАЧКІ

Пасьмертны Фонд памёрлага праф. І. Любачкі, аўтара працы аб Беларусах Канады, прызнаў ў гэтым годзе стыпэндыі Беларусам зпад Польшчы: Валентыну Сельвасюку, які зараз студыюе ў Ратгэрскім Унівэрсытэце ў Нью Брансьвіку /ЗША/ і Алегу Латышонку — Навуковаму супрацоўніку Ягелёнскага Унівэрсытэту ў Кракаве, які цяпер ў ЗША дасьледуе гісторыю Беларускае Эміграцыі ў Злучаных Штатах.

ТОЛЬКІ НА ШОСТЫ ДЗЕНЬ ПАСЬЛЯ ТРАГЭДЫІ

Як вядома, асьведчаньне аб крывавай расправе Кагэбістаў і спэцадделаў над мірным насельніцтвам у Вільні, было прынята Вярхоўным Саветам БССР толькі на 6-ты дзень пасьля вялікіх спрэчак з апазыцыяй, калі ўжо маўчаньне ставалася кампрамітацыяй Камуністычных валадароў БССР.

СЛАВЯНСКІ ФЭСТ Ў НЬЮЁРКУ

Штогоднім звычаем адбыўся ў Нью Ёрку ў Лінкольн Цэнтры «Славянскі Фэст», на якім побач Украінсцаў і Расейцаў — выступілі і нашыя Беларусы ў асобе ўжо папулярнага Данчыка, які, хоць і адзін, падтрымаў на належнай мастацкай і прафэсыянальнай вышыні Беларускае Сьпявачае Мастацтва, што відаць было і з захопленьня публікі.

АДКРЫЦЬЦЕ МАСТАЦКАЙ ГАЛЯРЭІ

З нагоды паноўнага адкрыцьця Э.Р. Вуд Галярэі 26-га лютага адбыўся сьнеданак і прыняцьце для запрошаных гасьцёў. Сярод прысутных былі нашыя прадстаўнікі «Баявой Ускалосі».

ШВЭДСКІЯ СПАРТОВЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ АДКЛІКАЛІ СПАБОРНІЦТВЫ Ў МЕНСКУ

У знак пратэсту супроць крывавай бойні, ўчыненай Сав. акупантамі ў Вільні, Швэдзкія арганізацыі Спартоўцаў адклікалі сваю Дружыну Ручнога мяча з Міжнародных Спаборніцтваў у Менску.

НАГАРОДА ЧАЛМЭРА

25-га лютага адбыўся ў Тэатры Маладога Гледача ўрачыстасьць наданьня Драматычных Нагарод імя Флойда Чалмэра і прыняцьце для запрошаных гасьцёў. Ад «Баявой Ускалосі» прысутні чаў В. Вір.

ТЫДЗЕНЬ ПАМЯЦІ ЎЛАДЗІМЕРА КАРАТКЕВІЧА

60-ые ўгодкі паэты-пісьменьніка Ўладзімера Караткевіча — найвялікшага абуждальніка Беларускай Зямлі часоў Камуністычнага сьмяротэльнага хвыту, схапіўшага за гарлянку даходзіўшы Беларускі народ, ўрачыста адзначалі на бацькаўшчыне паэты ў Воршы, Віцебску і Менску... Вечары ягонай памяці прайшлі ва ўсіх Школах Віцебшчыны.

КАТАСТРОФА, ЯКАЯ МАГЛА АТРУЦІЦЬ МЕНСК

8-га студзеня на чыгункавай станцыі «Менск—Сартавальная» падчас чыгункавай катастрофы была прабітая цыстэрна з сярністым квасам і на рэйкі вылілася 20 тонаў гэтае атрутнае вадкасьці. На шчасьце паблізу ня было вадаправоду і сьцёкавай каналізацыі, што дало магчымасьць пажарнікам лківідаваць аварыю, тым больш, што вецер дзьмуў ў бок ад жыльля. Але на ваколічных абшарах Менску прыцілося зачыніць крамы і прадпрыемствы на цалы дзень. 4 асобы накіраваныя да шпіталю.

ЯШЧЭ АБ ПАДЗЕЯХ ДНЯ «АКЦЯБРСКАЙ» У МЕНСКУ

Як вядома, ў гэты дзень па Менску адбыліся побач Камуністычных Парадаў масавыя народныя Пратэстацыйныя Дэманстрацыі. Былі забурэньні на плошчы каля помніка Леніна калі Беларускія патрыёты прарваўшы ланцугі міліцыі ўзьнесьлі над помнікам Беларускі сьцяг і злажылі вянок з калючага дроту ў памяць мільёнаў ахвяраў. Падчас слыннай Ваеннай Парады з «кацюшамі» і іншым ваенным збродам пад праяжджаючыя браняві кі лягло ў пратэсьце чатыроў патрыётаў. Гэта былі маладыя студэнты і работнікі: Ю. Казак, Э. Тарлэцкі, А. Янушкевіч і А. Раманоўскі. Яны былі арыштаваныя і асуджаныя за «хуліганства»!

Як пратэст супроці ў крывавай расправы Савецкіх войскаў ў Балтыйскіх Рэспубліках на вызначаны першы раз ў Менску ў БССР Міжнародны Гандбольны Турнір на «Кубак Балтыкі» адклікалі свой прыезд: Швэды, Палякі і Немцы.

СКОЛЬКІ ЯШЧЭ ГЭТАГА БАНДЫЦЬЦЯ ЎБССР

Як ужо падавалі, ў Менску яшчэ і сяньня «навучаюцца» на народныя грошы цэлыя банды «студэнтаў»-камуністаў з Камуністычных і «блізкіх» яму краін Афрыкі, Азыі і Паўд. Амэрыкі, з якіх гатуецца прышлых агэнтаў КГБ і шпіёнаў. Аказваецца не мала іх ёсьць і з «сацыялістычнага» Іраку Садама Гусэйна, якія выйшлі на вуліцу дэманстраваць у падтрымку Садату.

12 АПАСТОЛАК АПАЛЯЧВАНЬНЯ

Як падае Навагрудзкая раёнка туды прыбыла 12 манашак Назарыетанак з Польшчы. Прычына: адзначаньне трагічнай сьмерці падчас вайны 11-ці манашак гэтага Каталіцкага ордэну, разстраляных Гітляроўцамі па абвінавачаньні ў Польскай нацыяналістычнай нялягальнай дзейнасьці.

«СЛАВЯНСКАЕ САДРУСТВА» ЎМЕНСКУ

Паказаўся ў Менску рускамоўны ворган створанага і зарэгістраванага ў Менску Славянскага Обшчества «Содружэство». Як заяўляе Радакцыя, газэты гэтага «Обшчества» — «Славянскіе Ведомості», іхнай мэтай ёсьць: «мацаваньне братэрства і адзінства паміж «трох Русскіх народаў: Велікорускаго, Белорускаго і Малороскаго!!! У часопісе яны дамагаюцца ад ўладаў: забараніць дзейнасьць тых, хто дабіваецца Сувэрынітэту Беларусі і яе нацыянальнага адраджэньня.

З пісьмаў

З ЛІСТУ ВЭТЭРАНА НАШАЙ БАРАЦЬБЫ

... Пачыналі эміграцыю — было безьлік «сяброў», а цяпер... Частка адыйшла на вечны спакой, а рэшта — прыстасаванцы, хужэй, як ворагі. Аб грамадзкай працы пачнеш, дык ня стыдаюцца ў вочы казаць: «А што мне гэта дасьць?» або «Досыць з мяне, зарабіў згарой на сабачае дзякуй!» Усе хацелі атрымаць, нешта прыдбаць за грамадзкую працу!!! Ня тое, што мы дурні, нават дзякуй не чакалі.

В.